

Maak werk van je idealen

Politiek programma

Laatst bijgewerkt: 10 november 2022. Bijwerkingen na najaarscongres 2022.

Inhoudsopgave

1	DIERENRECHTEN	5
1.1	ALLE DIEREN GELIJK	5
1.2	MISDRIJVEN TEGEN HET DIERENRIJK	5
1.3	VOEDSELKETEN ZONDER DIERENMISBRUIK	5
1.4	DIERPROEVEN	2
1.5	DIEREN ALS VERMAAK.....	3
	<i>Dieren tentoongesteld</i>	3
	<i>Sport met dieren</i>	3
	<i>Evenementen en circussen</i>	4
1.6	DIEREN IN KLEDING	4
1.7	JACHT.....	5
1.8	WAARBORGEN WELZIJN WILDE DIEREN	5
1.9	GEZELSCHAPSDIEREN	5
	<i>Houden van gezelschapsdieren</i>	6
	<i>Broedfok</i>	6
	<i>Dieren in de zorg</i>	6
1.10	HULP EN OPVANG DIEREN	7
	<i>Dierenpolitie</i>	7
	<i>Opvang</i>	7
	<i>Noodhulp</i>	8
1.11	DIEREN EN DE OVERHEID	8
1.12	DIEREN IN HET ONDERWIJS.....	8
2	DUURZAME PRODUCTIE	1
2.1	KRINGLOPEN KOESTEREN (PRODUCTIE EN AFVAL)	1
	<i>Grondstoffen en afval</i>	1
	<i>Kleding</i>	2
	<i>Fiscale maatregelen</i>	2
	<i>Voedselverspilling</i>	3
	<i>Voorbeeld overheid</i>	3
2.2	ENERGIE NAAR AARDSE DRAAGKRACHT (ENERGIE)	3
	<i>Klimaat en milieu</i>	3
	<i>Fossiele brandstof</i>	4
	<i>Duurzame energie</i>	4
	<i>Energiebesparing</i>	4
	<i>Kernenergie</i>	5
2.3	GROEN VERBOUWEN (LANDBOUW).....	5
	<i>Duurzame voedselvoorziening</i>	5
	<i>Genetische manipulatie en klonen</i>	6
	<i>Veehouderij</i>	6
	<i>Visserij</i>	7
3	EEN GEZONDE SAMENLEVING	8
3.1	EEN GEZONDE LEVENSTIJL (VOEDSEL EN SPORT).....	8
	<i>Preventie</i>	8
	<i>Promotie van gezonde voeding</i>	8
	<i>Promotie van sport</i>	9

3.2	WE ZORGEN VOOR ELKAAR (GEZONDHEIDSZORG)	9
	<i>Financiering</i>	10
	<i>Alternatieve genezers</i>	10
	<i>Abortus</i>	11
	<i>Euthanasie en hulp bij zelfdoding</i>	11
	<i>Orgaandonatie</i>	11
	<i>Seksuele gezondheid</i>	11
	<i>Transgenderzorg</i>	12
	<i>Drugsbeleid</i>	12
4	EEN GEZONDE OMGEVING	13
4.1	GEEF DE NATUUR DE RUIMTE	13
	<i>Natuurbescherming</i>	13
	<i>Natuurgebieden</i>	13
	<i>Natuur in de omgeving</i>	14
	<i>Water</i>	14
	<i>Wonen</i>	14
	<i>Leegstand</i>	15
	<i>Ongebruikt terrein</i>	15
	<i>Fiscale maatregelen</i>	16
4.2	BEWEGEN OVER DE PLANEET (MOBILITEIT)	16
5	ONDERWIJS, WETENSCHAP, KUNST EN CULTUUR	18
5.1	LEREN VOOR DE TOEKOMST (ONDERWIJS)	18
	<i>Het doel van onderwijs</i>	18
	<i>Basisonderwijs en voortgezet onderwijs</i>	19
	<i>Middelbaar beroepsonderwijs</i>	19
	<i>Betaalbaarheid</i>	19
	<i>Activiteiten naast de studie</i>	19
	<i>Duurzaamheid in het onderwijs</i>	20
	<i>Inclusief onderwijs</i>	20
	<i>Privacy in het onderwijs</i>	21
5.2	WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD DE TOEKOMST IN (WETENSCHAP)	21
5.3	EEN EXPRESSIEVE SAMENLEVING (KUNST EN CULTUUR)	21
6	DEMOCRATIE, BESTUUR, JUSTITIE & VEILIGHEID	22
6.1	IEDEREEN WORDT GEHOORD (DEMOCRATIE)	22
6.2	EEN OVERHEID VOOR DE BURGER (BESTUUR)	22
	<i>Koningshuis</i>	23
	<i>Demonstreren</i>	23
6.3	EEN EERLIJKE RECHTSSTAAT (JUSTITIE & VEILIGHEID)	23
	<i>Veiligheid</i>	23
7	VIER ELKAARS VERSCHILLEN	25
7.1	VRIJE LIEFDE ALS JEZELF (LHBTIQA+)	25
7.2	SAMEN TEGEN RACISME	26
7.3	EEN TOEGANKELIJKE SAMENLEVING	27
7.4	SEKSUELE VRIJHEID EN VEILIGHEID	27
	<i>Gelijke en integere behandeling van sekswerkers</i>	28

8	INTERNATIONAAL BELEID	29
8.1	EUROPA	29
8.2	INTERNATIONAAL MILIEUBELEID.....	29
8.3	ECOCIDE	29
8.4	BUITENLAND.....	30
8.5	VLUCHTELINGEN.....	30
8.6	WERELDHANDEL.....	31
8.7	DEFENSIE.....	31
9	ECONOMIE, ARBEID & SOCIALE ZEKERHEID	33
9.1	EEN ECONOMIE DIE VOOR ONS WERKT	33
	<i>Transitie</i>	33
	<i>Fiscaal</i>	34
	<i>Financiële markten</i>	34
9.2	WERKEN NAAR EEN BETERE TOEKOMST (ARBEID)	34
	<i>Werk en inkomen</i>	34
9.3	MOGELIJKHEDEN VOOR IEDEREEN (SOCIALE ZEKERHEID).....	35
	<i>Wonen</i>	35
	<i>Uitkeringen</i>	35
	<i>Pensioen</i>	36
	<i>Basisinkomen</i>	36
10	TECHNOLOGIE VOOR DE TOEKOMST	37
10.1	BAAS OVER JE EIGEN GEGEVENS	37
10.2	VRIJHEID IN EEN DIGITALE WERELD	38

1 Dierenrechten

1 **De systematische onderdrukking van andere dieren is een afschuwelijke**
2 **afspiegeling van onze samenleving en moet eindigen. Dieren zijn geen**
3 **gebruiksvoorwerpen voor de mens, maar wezens met hun eigen persoonlijkheid,**
4 **bewustzijn, gevoel, behoeftes en belangen. PINK! staat voor een wereld waar**
5 **soortisme, de discriminatie van diersoorten door de mens, wordt erkend als een**
6 **vorm van discriminatie en onderdrukking.**

7 1.1 Alle dieren gelijk

8 Alle dieren moeten in gelijke gevallen gelijk worden behandeld. Niet-menselijke
9 dieren moeten geëmancipeerd worden tegen onderdrukking van de mens

- 10 ○ Soortisme wordt erkend als vorm van discriminatie. Alle dieren worden in
11 gelijke gevallen gelijk behandeld.
- 12 ○ De rechten van dieren worden in de Grondwet erkend en vastgelegd.
- 13 ○ De Nederlandse overheid spreekt zich uit tegen de onderdrukking van dieren
14 en bevordert hun emancipatie wereldwijd.

15 1.2 Misdrijven tegen het dierenrijk

16 Misdrijven tegen het dierenrijk worden toegevoegd aan het Statuut van Rome, zodat
17 het Internationaal Strafhof bedrijven of overheidsfunctionarissen die zich hier
18 schuldig aan maken kan vervolgen. Op deze manier zal de ernst van grootschalige
19 dierenrechtenschendingen de aandacht krijgen die het verdient.

- 20 ○ Misdrijven tegen het dierenrijk worden toegevoegd aan het Statuut van Rome.
- 21 ○ Het Internationaal Strafhof bestraft misdrijven tegen het dierenrijk met
22 dezelfde gepaste ernst als andere misdrijven. Er wordt niet gediscrimineerd op
23 basis van soort.

24 1.3 Voedselketen zonder dierenmisbruik

25 Het gedwongen zwanger maken van, de verminking, opsluiting, uitbuiting en
26 massaslachting van ontelbare dieren voor vlees, eieren, zuivel en andere dierlijke
27 producten is onaanvaardbaar.

- 28 ○ Het misbruiken van dieren voor consumptiedoeleinden wordt verboden.
- 29 ○ De verkoop, export en consumptie van dierlijke producten wordt op termijn
30 verboden.

31
32 Totdat dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

- 33 ○ Er komt een einde aan misleidende communicatie, verhullende termen en
34 reclame voor dierlijke producten.
- 35 ○ Stallen en slachthuizen krijgen permanent cameratoezicht, waarvan de
36 beelden live worden uitgezonden via bereikbare kanalen.
- 37 ○ Op de verpakking van dierlijke producten komt een QR-code die leidt naar een
38 video waar elk deel van het proces getoond wordt en een livestream naar de
39 betrokken stallen en slachterijen.

- 40 ○ Op de verpakking van dierlijke producten komen duidelijke etiketten die het
41 dierenleed erachter tonen, vergelijkbaar met de etiketten op sigaretten.
- 42 ○ De overheid draagt zorg voor onafhankelijke audio- en videobeelden van de
43 realiteit in stallen, slachthuizen en de visserij en brengt die actief naar buiten.
44 Ook zorgt de overheid voor goede publieksinformatie over wat dieren
45 ondergaan ten behoeve van dierlijke producten.
- 46 ○ De overheid registreert feiten en cijfers over dieren in de veehouderij volledig
47 en helder, en publiceert deze op een toegankelijke manier. Dat gaat onder
48 meer over het aantal dieren dat vroegtijdig sterft in de stallen of dood aankomt
49 bij het slachthuis na transport.
- 50 ○ Een taks op dierlijke producten wordt ingevoerd die meteen wordt
51 geïnvesteerd in beter dierenwelzijn.
- 52 ○ Een verbod op het onverdoofd ritueel slachten van dieren wordt ingevoerd.
- 53 ○ Diertransporten worden beperkt tot maximaal twee uur en de maximum
54 temperatuur waarop transport is toegestaan wordt 25 graden Celsius.
- 55 ○ De wet die bepaalt dat dieren onnodige pijn, stress en angst bespaard moet
56 worden voorafgaand aan de slacht wordt strikt nageleefd. Dit gaat nog te vaak
57 fout.
- 58 ○ Uitzonderingen op de verplichte bedwelming worden niet langer toegestaan.
- 59 ○ De overheid moet alle schakels van de veehouderij controleren in plaats van dit
60 over te laten aan de sector zelf, ook via permanent cameratoezicht.
- 61 ○ Doorgefokte diersoorten als dikbilkoeien en plofkippen worden verboden
62 alsook het ten onrechte gedoogde houden van vleeskonijnen, waterbuffels,
63 struisvogels en dromedarissen.
- 64 ○ Voor het vergassen en levend versnipperen van eendagshaantjes is geen plek
65 meer.

66 **1.4 Dierproeven**

67 In Nederland worden elk jaar meer dan een miljoen gewervelde proefdieren gebruikt.
68 Hiervan wordt maar de helft daadwerkelijk gebruikt in experimenten, de rest is
69 overvloedig. In veel wetenschappen zijn dierproeven nog een onaantastbare norm. Het
70 opsluiten, verminken, geestelijk en lichamelijk martelen en het opzettelijk ziek en
71 doodmaken van dieren in de naam van de wetenschap is onacceptabel. Proefdiervrije
72 modellen worden ontwikkeld en zijn in de praktijk vaak zelfs beter dan het diermodel,
73 dat afwijkt van de mens.

- 74 ○ Alle dierproeven worden verboden.

75

76 Totdat dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

- 77 ○ Nederland investeert in het ontwikkelen van alternatieven voor dierproeven en
78 probeert deze sneller in de praktijk toe te passen.
- 79 ○ Aanvragen voor dierproeven worden uitgebreid getoetst door een
80 onafhankelijke commissie en worden pas na uitgebreide literatuurstudie
81 ingediend.

- 82 o Nederland maakt een einde aan het fokken en doden van 'overtollige'
83 proefdieren.

84

85 Nederland maakt een einde aan de geheimzinnige sfeer rondom dierproeven. De
86 geheimzinnige sfeer wordt zo snel mogelijk weggenomen door alle resultaten van
87 proefdieronderzoek bekend te maken middels een openbare databank – dit
88 voorkomt ook dat niet geslaagde, dus niet gepubliceerde dierproeven meerdere
89 malen worden uitgevoerd.

- 90 o Burgers en maatschappelijke organisaties krijgen de mogelijkheid bezwaar te
91 maken tegen geplande dierproeven.
92 o De rechter kan zich uitspreken over de naleving van de Wet op Dierproeven.
93 o Biotechnologie, oftewel het genetisch veranderen van dieren en onderzoek
94 met primaten wordt per direct verboden.

95 **1.5 Dieren als vermaak**

96 Dieren worden op allerlei manieren gebruikt voor menselijk vermaak: denk aan
97 circussen, volksspelletjes, kunstuitingen, levende kerststallen en media-optredens.
98 Deze respectloze omgang met dieren, slechts te vermaak, is wreed en moet verboden
99 worden.

100 *Dieren tentoongesteld*

101 Dieren worden opgesloten in dierentuinen en publieksboerderijen voor menselijk
102 vermaak. Het opsluiten van dieren voor zo iets triviaals is niet te rechtvaardigen.
103 Doordat dieren worden opgesloten in kooien en op kleine terreinen en niet te zien zijn
104 in hun natuurlijke omgeving, draagt het verder ook niets bij aan de educatie van
105 kinderen of de waardering voor dieren. Kinderen leren zo juist dat het normaal is om
106 dieren onder deze omstandigheden te houden ter menselijk vermaak. Daarbij zorgt
107 het voor apathisch en stereotiep gedrag bij de dieren.

- 108 o Dieren worden niet langer gebruikt voor geld.
109 o De huidige dierentuinen in Nederland worden omgevormd tot (tijdelijke)
110 opvangcentra voor dieren die zich niet in hun leefomgeving kunnen
111 handhaven of daarin niet teruggezet kunnen worden.
112 o De Huisvestingseisen voor de dieren worden flink aangescherpt.
113 o Publieksboerderijen worden omgevormd tot (tijdelijke) opvangcentra voor
114 dieren. Dierenwelzijn staat voortaan centraal. Hier komen strenge wettelijke
115 eisen voor.
116 o Het fokbeleid wordt aangescherpt zodat kinderboerderijdieren niet meer naar
117 de slacht worden afgevoerd.

118 *Sport met dieren*

119 Bepaalde vrijetijdsbestedingen met dieren worden aangeduid als 'sport'. Hengelen is
120 een typisch voorbeeld. PINK! ziet hengelen niet als sport, maar als een vorm van jacht.
121 Het is zeer stressvol, pijnlijk en dodelijk voor vissen en andere in het water levende
122 dieren. Ook paardrijden is een vorm van (onnodig) diergebruik. Vaak is het slecht

123 gesteld met het welzijn van paarden en pony's die voor sportactiviteiten worden
124 gebruikt. Deze zeer sociale kuddedieren hebben bewegingsvrijheid nodig, maar
125 staan het grootste deel van de tijd alleen in een box. Tijdens de 'sport' worden zij
126 regelmatig zwaar belast en verkeerd bereden. Tot een verbod op paardensport wordt
127 ingevoerd streven we naar het verminderen van dierenleed.

- 128 ○ Hengelen wordt verboden. Tot die tijd worden er maatregelen genomen om
129 hengelen te ontmoedigen. Voorbeelden van zulke maatregelen zijn het niet
130 meer verstrekken van vergunningen en geen nieuwe vissteigers aanleggen.
- 131 ○ Nederland krijgt een Paardenbesluit dat rekening houdt met natuurlijke
132 behoeften zoals weidegang en contact met soortgenoten.
- 133 ○ Strengere regels worden ingevoerd om het welzijn bij het berijden te
134 waarborgen.

135
136 Maneges worden omgevormd tot opvangcentra waar het welzijn van paarden
137 vooraan staat.

- 138 ○ Paardenmarkten en schadelijke trainingsmiddelen worden verboden.
- 139 ○ Wedstrijdvluchten met duiven worden verboden, bij de duivensport sterven
140 veel duiven van uitputting.

141 *Evenementen en circussen*

142 Het gebruik van alle dieren in circussen en het verhuren van dieren voor
143 evenementen wordt verboden, evenals aan het dolfinarium als dierentuin. Er komt
144 een tijdelijke opvang voor gestrande zee(zoog)dieren in plaats van het huidige
145 Dolfinarium.

- 146 ○ Dieronvriendelijke gebruiken als zwientje tikken, levende kerststallen,
147 ganstrekken en het rapen van kievitseieren worden verboden.
- 148 ○ Een gedragscode voor het gebruik van dieren in kunst of media wordt
149 ingevoerd.

150 **1.6 Dieren in kleding**

151 De import en verkoop van honden-, katten- en zeehondenbont is al jaren verboden,
152 evenals het fokken van chinchilla's en vossen. Nertsen fokken is verboden. Helaas is
153 bont nog volop te zien in het Nederlandse straatbeeld, voornamelijk kragen van
154 wasbeerhonden die in China op een vreselijke manier opgefokt en gedood worden.
155 Veel mensen zijn zich hiervan niet bewust. Hetzelfde geldt voor de dieronterende
156 manieren waarop soortgelijke producten worden verkregen, zoals dons, slangenleer
157 en angorawol. PINK! wil hiervoor bewustzijn te creëren.

- 158 ○ Zolang Nederland nog geen verbod heeft op de verkoop van bont wordt een
159 labelplicht op bont, wol, leer, veren en zijde in kleding en andere dierlijke
160 producten ingevoerd, ook wanneer het gaat om onderdelen of kleine
161 hoeveelheden.
- 162 ○ Het fokken en doden van dieren voor hun vacht, huid of veren wordt verboden.
- 163 ○ Nederland voert een import- en verkoopverbod in op bont, wol, leer, veren en
164 zijde.

165 **1.7 Jacht**

166 Onder het mom van 'populatiebeheer' worden jaarlijks twee miljoen dieren dood en
167 twee miljoen dieren aangeschoten enkel voor het plezier van de jagers. Jonge dieren
168 verhongeren moederloos, partnerverbanden en groepsdynamiek worden aan flarden
169 geschoten. De jacht werkt averechts doordat het wegvallen van grote delen van de
170 populatie de reproductie stimuleert. Hengelen is een typisch voorbeeld. Het is,
171 vergelijkbaar met de jacht, zeer stressvol en pijnlijk voor vissen, of zelfs dodelijk.
172 Daarom moet het worden verboden. Tot die tijd willen we het flink ontmoedigen.

- 173 ○ Overheden zoals waterschappen bieden geen podium meer aan
174 sportvissersverenigingen.
- 175 ○ Een verbod op de plezierjacht, ook onder de noemer populatiebeheer.
- 176 ○ Als er een dringende reden is zoals ernstig lijden wordt de beslissing over
177 levenseinde van dieren genomen onder regie van de overheid.
- 178 ○ Afschotvergunningen worden niet meer afgegeven.
- 179 ○ Faunabeheereenheden worden afgeschaft.
- 180 ○ Verwilderde katten worden niet langer afgeschoten maar gevangen,
181 gecastreerd of gesteriliseerd en teruggezet.
- 182 ○ Illegale jachtpraktijken worden streng bestraft en beter gecontroleerd.
- 183 ○ Het organiseren en adverteren van jachttoerisme wordt in Nederland
184 verboden.

185 **1.8 Waarborgen welzijn wilde dieren**

186 Ernstig leed bij wilde dieren wordt niet alleen door mensen, maar ook door de natuur
187 zelf veroorzaakt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan ziektes of verhongering. Het zou goed
188 zijn als mensen zouden ingrijpen in de natuur om zulk dierenleed te beperken. De
189 praktische kant hiervan is echter ingewikkeld en moet nog uitgebreid onderzocht
190 worden. Zulke ingrepen mogen namelijk niet de intrinsieke waarde van de natuur of
191 het welzijn van andere bewoners van het ecosysteem onevenredig schaden.

- 192 ○ De overheid richt een wetenschappelijk bureau op dat onderzoekt hoe mensen
193 zowel effectief als verantwoord het welzijn van wilde dieren kunnen verbeteren.
194 Dit bureau kan bijvoorbeeld onderzoek doen naar toepassingen van pijnstilling,
195 contraceptie of vaccinatie voor wilde dieren die daarbij gebaat zijn.

196 **1.9 Gezelschapsdieren**

197 In Nederland worden zo'n 28 miljoen gezelschapsdieren als honden, katten, konijnen
198 en exoten gehouden. Al te vaak worden deze dieren gezien als hebbeding, speelgoed
199 of accessoire. Hun welzijn komt in gevaar door de manier waarop ze worden gefokt,
200 verhandeld, gehouden en verzorgd. Wetten zijn er hiervoor nauwelijks of worden
201 slecht gehandhaafd. Dierenwelzijn is ondergeschikt aan de huisdierensector die
202 jaarlijks 2 miljard omzet draait. Veel als gezelschapsdier gehouden dieren zijn
203 vanwege hun aard en behoeften niet geschikt om thuis te houden. Daarom moet ook
204 deze dieren bescherming worden geboden.

205 *Houden van gezelschapsdieren*

206 Dieren zijn geen bezit, maar wezens met een eigen intrinsieke waarde. Het kopen en
207 verkopen van gezelschapsdieren moet worden verboden. Er mag niet meer
208 gehandeld worden in dieren op welke manier dan ook. Het houden van
209 gezelschapsdieren is alleen toegestaan als zij menselijke verzorging nodig hebben
210 om te overleven.

- 211 ○ Het kopen, verkopen of anderszins verhandelen van gezelschapsdieren wordt
212 per direct verboden. Totdat dit van kracht is, wordt een bedenktijd
213 verplicht en worden er criteria gesteld aan de omstandigheden waarin het dier
214 zal worden gehouden.
- 215 ○ Voor het verzorgen van gezelschapsdieren en de benodigdheden daarvoor
216 worden strikte welzijnsnormen ingevoerd. Gezelschapsdieren moeten
217 verplicht in een omgeving wonen waar ze hun natuurlijke gedrag kunnen
218 vertonen.
- 219 ○ Voordat iemand een dier mag adopteren, moet diegene een certificaat
220 behalen om aan te tonen dat die de juiste kennis heeft om het dier goed te
221 kunnen verzorgen en aan de welzijnsnormen te voldoen. Hier worden speciale
222 opleidingscentra voor opgericht, die door de overheid worden gecontroleerd.
- 223 ○ De overheid biedt structurele financiële ondersteuning aan instanties die
224 dieren verzorgen, herplaatsen en verzorgers opleiden.
- 225 ○ Er komt een meldpunt voor overtredingen van de welzijnsnormen voor
226 gezelschapsdieren.
- 227 ○ Dierenartsenpraktijken krijgen meer subsidie en de BTW op de diensten van
228 dierenartsen wordt afgeschaft.
- 229 ○ Er komt een verplichte collectieve zorgverzekering voor alle gezelschapsdieren.
230 Alle dieren hebben recht op medische zorg. De zorgverzekering is
231 inkomensafhankelijk.
- 232

233 *Broedfok*

- 234 ○ Fokkers en handelaren krijgen een vergunningplicht zodat de overheid
235 toezicht kan houden op de sector.
- 236 ○ Een sluitende identificatie en registratie voor alle dieren wordt ingevoerd.
- 237 ○ In de rasdierfokkerij staat het welzijn in plaats van het uiterlijk voorop.
- 238 ○ Extreme uiterlijke kenmerken en inteelt worden verboden.
- 239 ○ Bij huisdieren wordt een welzijnskeurmerk tegenhanger van de stamboom.

240 *Dieren in de zorg*

241 Huisdieren spelen een belangrijke rol in ons leven, ook als we zorg nodig hebben. Het
242 is belangrijk dat ouderen in een verzorgingshuis hun huisdier bij zich kunnen houden.
243 Ook worden dieren tegenwoordig steeds vaker ingezet voor therapie.

- 244 ○ Het welzijn van dieren moet te allen tijde gewaarborgd zijn.

- 245 ○ Dieren moeten hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen, niet alle dieren zijn
- 246 geschikt voor het assisteren bij therapie.
- 247 ○ Dieren mogen niet gedwongen worden of overbelast raken bij het assisteren
- 248 van mensen.
- 249 ○ Dieren die niet van nature solitair zijn mogen niet apart gehouden worden om
- 250 uitsluitend ingezet te worden om te werken.
- 251 ○ Als mensen thuis zorg nodig hebben wordt ook voorzien in hulp bij de zorg voor
- 252 de aanwezige dieren.

253 **1.10 Hulp en opvang dieren**

254 Verminking en verwaarlozing van dieren is onacceptabel. Het bestrijden van
255 dierenmishandeling krijgt op dit moment weinig prioriteit in Nederland; de pakkans
256 is erg klein, de straffen zijn laag en de wet biedt weinig houvast tot vervolging van
257 dierenbeulen.

258 *Dierenpolitie*

- 259 ○ De dierenpolitie blijft bestaan en krijgt voldoende bevoegdheden voor
- 260 opsporing en aanhouding van dierenbeulen.
- 261 ○ De wet wordt aangepast zodat verwaarloosde en mishandelde dieren veel
- 262 sneller in beslag genomen kunnen worden en de eigenaar een levenslang
- 263 houdverbod krijgt.
- 264 ○ Bij het Functioneel Parket wordt een officier van justitie Dierenmishandeling
- 265 aangesteld.
- 266 ○ Dieren die in beslag genomen zijn wegens mishandeling of verwaarlozing gaan
- 267 niet meer terug naar de eigenaar, maar worden na een herstelperiode
- 268 herplaatst bij particulieren.
- 269 ○ Doorverkoop van in beslag genomen dieren aan de handel of de slacht wordt
- 270 verboden.
- 271 ○ Dierenmishandeling wordt altijd vastgesteld door een onafhankelijk dierenarts
- 272 en/of gedragsdeskundige.
- 273 ○ Bij melding van dierenmishandeling komt de dierenpolitie ter plaatse om de
- 274 situatie te bekijken, en indien mogelijk het probleem te verhelpen. Hier komt
- 275 landelijk beleid voor dat in het hele land nageleefd wordt.

276 *Opvang*

- 277 ○ Dierenasielen en –ambulances worden ondersteund bij professionalisering.
- 278 ○ Het netwerk van opvangcentra en dierenambulances wordt landelijk dekkend,
- 279 waarbij de overheid zorg draagt voor voldoende financiering.
- 280 ○ Gemeenten betalen de wettelijk verplichte bijdrage aan dierenopvangen voor
- 281 het opvangen van zwerfdieren en gedumpte dieren die in de betreffende
- 282 gemeente zijn gevonden.
- 283 ○ De huisdierensector betaalt mee aan de opvang en verzorging van gevonden
- 284 en afgestane dieren middels een opvangfonds waar per verkocht dier een
- 285 bijdrage wordt gestort.

- 286 o Het BTW-tarief voor de herplaatsing van dieren gaat van het hoge naar het lage
287 tarief.
288 o Gedwongen afstand van dieren van mensen die zorg nodig hebben wordt
289 voorkomen door versoepeling van het huisdierenbeleid voor zorginstellingen.

290 *Noodhulp*

- 291 Noodhulp is nu nog gericht op mensen en niet op dieren. Dit terwijl de getroffen
292 dieren dezelfde of nog ergere overlast kunnen ondervinden.
293 o Dieren krijgen een vaste plaats in de draaiboeken van hulpdiensten en in
294 rampenplannen.
295 o Dierenambulances krijgen net als andere hulpdiensten vergunningen om snel
296 ter plaatse te kunnen zijn en noodhulp te verlenen aan dieren.

297 **1.11 Dieren en de overheid**

- 298 Diersoorten die de mens als schadelijk of ongewenst beschouwt worden nu op grote
299 schaal vermoord door de overheid. PINK! vindt dat dieren ongeacht hun soort te allen
300 tijde moeten worden beschermd. De wet- en regelgeving met betrekking tot de
301 bescherming van wilde dieren en planten wordt strikt gehandhaafd zodat voorkomen
302 wordt dat dieren in kwetsbare perioden worden verstoord en bijvoorbeeld in
303 grasmaaiers terechtkomen.
304 o De overheid stelt zich actief op voor de bescherming van de rechten van wilde
305 dieren en houdt rekening met hun belangen.
306 o De politie maakt niet langer gebruik van honden, paarden en andere dieren.
307 o Dieren in de Oostvaardersplassen krijgen beschutting en toegang tot
308 omliggende bossen, waaronder een verbinding met de Veluwe.
309 o De wet- en regelgeving met betrekking tot de bescherming van wilde dieren
310 en planten wordt strikt gehandhaafd zodat voorkomen wordt dat dieren in
311 kwetsbare perioden worden verstoord en bijvoorbeeld in grasmaaiers
312 terechtkomen.
313 o Prikkeldraad in natuur wordt verwijderd.
314 o Ganzenvergassingen stoppen, ganzen moeten voortaan naar andere gebieden
315 worden gelokt en geweerd van plekken waar zij niet gewenst zijn met
316 onaantrekkelijke gewassen.
317 o Muskusrattenbestrijding stopt, de tientallen miljoenen euro's die dan
318 vrijkomen kunnen naar versterkte dijkbewaking.
319 o Afrasteringen langs wegen en dorpskernen weren zwijnen en herten
320 o Een nachtelijke snelheidsbeperking op wegen langs natuurgebieden wordt
321 ingevoerd wat zorgt voor minder dierlijke verkeersslachtoffers.
322 o Opvangcentra voor in het wild levende dieren worden geholpen bij de
323 professionalisering en financieel ondersteund.

324 **1.12 Dieren in het onderwijs**

- 325 Dierproeven horen niet thuis in het onderwijs.
326 o Het gebruik van dieren in practica wordt afgeschaft.

- 327 ○ Zolang de volledige afschaffing nog niet gerealiseerd is, wordt er een
328 (overheids-)campagne gestart om leerlingen te wijzen op de huidige
329 mogelijkheid om practica met dieren te weigeren. Leerlingen worden
330 bovendien onderwezen over beschikbare alternatieven. Kortom: nee zeggen
331 mag!
- 332 ○ Alternatieven voor dierproeven komen beschikbaar in het onderwijs en de
333 alternatieven worden meer onder de aandacht gebracht.

2 Duurzame productie

334 **Het is belangrijk dat we over 50 jaar ook nog kunnen voorzien in voedsel,**
335 **grondstoffen, schoon water en schone lucht. Voor ons, maar ook voor de**
336 **toekomstige generaties. Het huidige consumptiegedrag moet aangepast worden**
337 **om dit te bereiken, net als het milieubeleid dat een stuk strenger moet, willen we**
338 **binnen de draagkracht van de Aarde blijven. Op dit moment raken de gestelde**
339 **klimaatdoelstellingen door de economische crisis uit beeld en neemt het gebruik**
340 **van fossiele brandstoffen toe. Als dit zo blijft zijn de gevolgen enorm: een hogere**
341 **zeespiegel, overstromingen, mislukte oogsten, honger en conflicten. Als we**
342 **willen voorkomen dat het leven al in de tweede helft van deze eeuw heel**
343 **onaangenaam wordt, moeten er nú maatregelen genomen worden.**

344 2.1 Kringlopen koesteren (productie en afval)

345 *Grondstoffen en afval*

346 Grondstoffen zijn beperkt in deze wereld, en daarom moeten we er zorgvuldig mee
347 omgaan. PINK! is voorstander van het zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van glas,
348 plastic, blik en kleding, vanwege het milieuvoordeel waarbij hergebruik altijd de
349 eerste voorkeur heeft. In het bijzonder wordt het probleem van plastic soep
350 aangepakt, waarbij niet afbreekbare plastics steeds kleiner worden en een nog
351 onoplosbare en blijvende bedreiging vormen voor dierenwelzijn, gezondheid en
352 gehele ecosystemen.

- 353 ○ Er komt een verbod op het exporteren van afval naar het buitenland.
- 354 ○ Aan de ontwerpen van producten worden strengere eisen opgesteld wat
355 betreft hergebruik en gebruiksduur.
- 356 ○ Fabrikanten worden gestimuleerd een grondstoffenboekhouding bij te
357 houden.
- 358 ○ Leaseconstructies waarbij de bedrijven eigenaar blijven van een product en de
359 klant alleen een dienst afneemt, worden gestimuleerd omdat de producent zo
360 meer grondstoffen kan recyclen.
- 361 ○ Het storten en verbranden van afval wordt extra belast. De statiegeldregeling
362 wordt uitgebreid naar alle blikjes en flesjes.
- 363 ○ Het oplaten van ballonnen wordt verboden.
- 364 ○ Alle gemeenten in Nederland zorgen voor een centraal geregelde
365 afvalscheiding (nascheiding). Daarnaast worden inwoners gefaciliteerd en
366 gestimuleerd om zelf papier, PMD, glas, GFT, textiel, elektronica en grofvuil te
367 scheiden (bronscheiding).
- 368 ○ Om huis-aan-huisdrukwerk te ontvangen moet je jezelf kunnen aanmelden in
369 plaats van afmelden.
- 370 ○ Bedrijven die grootschalig vervuilen kunnen moeilijk worden aangepakt.
371 Daarom moeten er alleen nog maar tijdelijke milieuvergunningen afgegeven
372 worden, die alleen worden verlengd als het bedrijf kan aantonen dat het aan
373 de voorwaarden heeft voldaan.
- 374 ○ Bij risicovolle fabrieken wordt controle en handhaving geïntensiveerd.

- 375 ○ Er komt een actieplan om plastic zwerfafval op land en in zeeën en oceanen
- 376 (plastic soep) te voorkomen en te bestrijden.
- 377 ○ Het gebruik van plastics wordt gereduceerd en belast.
- 378 ○ Het gebruik van plastic wegwerpbekertjes bij bedrijven wordt verboden. Bij het
- 379 gebruik van papieren wegwerpbekertjes wordt hergebruik of overgaan op
- 380 duurzamere alternatieven actief gestimuleerd.
- 381 ○ Er wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling en distributie van biologisch
- 382 afbreekbare plastics en wanneer deze beschikbaar zijn, worden organisaties
- 383 verplicht hierop over te stappen.
- 384 ○ Hergebruik, recycling en correcte verwerking, in tegenstelling tot lozing,
- 385 worden beloond en de tegendelen bestraft.

386 *Kleding*

- 387 Het verduurzamen van de kledingindustrie kan en moet sneller gezien de grote
- 388 hoeveelheid zoet water en chemicaliën die worden gebruikt. De huidige
- 389 wegwerpcultuur waarbij kleding in rap tempo geproduceerd, weggegooid en
- 390 vervangen wordt, is een groot onderdeel van dit probleem. De kledingindustrie is een
- 391 van de meest vervuilende industrieën ter wereld en verandering is noodzakelijk.
- 392 ○ Alle kleding die in Nederland wordt verkocht, wordt op een duurzame wijze
 - 393 geproduceerd, zonder kinderarbeid. Om dit te realiseren, maakt de overheid
 - 394 afspraken met en stelt eisen aan de sector.
 - 395 ○ De overheid zorgt door middel van accijns en extra importbelasting op
 - 396 ongewenste producten dat leveranciers van duurzame producten een zeer
 - 397 gunstige concurrentiepositie hebben.
 - 398 ○ Het verbranden van kleding wordt verboden. Overgebleven, niet-verkochte kleding wordt
 - 399 verplicht gedoneerd aan een goed doel. Kledingwinkels betalen bovendien een boete per
 - 400 kledingstuk dat zij niet verkocht krijgen (door te grote inkoop of te snel wisselende collecties).

401 *Fiscale maatregelen*

- 402 Het belastingstelsel kan een stuk groener. Als milieubelastende activiteiten en
- 403 producten en het gebruik van schaarse grondstoffen meer belast worden, kan de
- 404 belasting op arbeid fors omlaag: zo zet het belastingsysteem mensen aan tot een
- 405 duurzame leef- en productiewijze. Een lagere belasting op arbeid is gunstiger voor
- 406 het arbeidsklimaat. Door in Nederland en Europa milieuschadelijke subsidies en
- 407 kortingen af te schaffen kunnen we vijf tot tien miljard euro besparen en worden ook
- 408 eerlijkere kansen gecreëerd voor duurzame ondernemingen. In de praktijk
- 409 houdt dit bijvoorbeeld in dat:
- 410 ○ De verpakkingsbelasting opnieuw ingevoerd wordt, er een heffing komt voor
 - 411 bouwen op onbebouwde grond, groene stroom minder belast wordt dan
 - 412 kolenstroom, diesel niet meer vrijgesteld is van accijns, er een CO2-belasting
 - 413 komt en sierteelt onder het hoge BTW-tarief valt.
 - 414 ○ De verpakkingenbelasting wordt opnieuw ingevoerd.
 - 415 ○ Groene stroom wordt minder belast dan kolenstroom.
 - 416 ○ Er is een CO2-belasting.

- 417 ○ Sierteelt valt onder het hoge BTW-tarief.
- 418 ○ Milieubelastende en schaarse grondstoffen worden evenredig belast.
- 419 ○ Subsidies en kortingen voor milieuschadelijke industrieën in Nederland en
- 420 Europa worden afgeschaft.

421 *Voedselverspilling*

- 422 ○ Plekken waar men met voedsel werkt, zoals supermarkten, restaurants en
- 423 ziekenhuizen, doen er alles aan om geen voedsel te verspillen. Het doel
- 424 hiervan is dat eten niet langer weggegooid, maar genuttigd wordt. Om dit voor
- 425 bedrijven haalbaar te maken wordt gezocht naar een aantrekkelijke oplossing
- 426 voor dit probleem.
- 427 ○ Supermarkten en restaurants staan al het voedsel dat hiervoor in aanmerking
- 428 komt af aan voedselbanken.

429 *Voorbeeld overheid*

- 430 ○ De overheid koopt 100% duurzaam in.
- 431 ○ De overheid serveert volledig plantaardig, biologisch en regionaal of fairtrade
- 432 voedsel in bedrijfsrestaurants.
- 433 ○ De overheid gebruikt groene stroom en kraanwater. Flessenwater wordt niet
- 434 meer geschonken.
- 435 ○ Duurzame kleine bedrijven hebben de voorkeur bij aanbestedingsprocedures.
- 436 ○ De overheid koopt duurzame innovaties in. Hiermee stimuleert de overheid
- 437 nieuwe economische bedrijvigheid zodat duurzame innovaties kunnen
- 438 doorbreken op de markt.

439 **2.2 Energie naar aardse draagkracht (energie)**

440 *Klimaat en milieu*

- 441 Er is een aanzienlijke rol weggelegd voor de overheid bij het inperken van de
- 442 milieuvervuiling en klimaatproblemen.
- 443 ○ Nederland neemt met de Europese Unie een voortrekkersrol op zich om de
 - 444 opwarming van de Aarde te beperken tot maximaal 1,5 graden Celsius.
 - 445 ○ Er komt een klimaatwet waarin jaarlijks oplopende en bindende verplichtingen
 - 446 tot het reduceren van broeikasgassen worden vastgelegd. Dit leidt ertoe dat in
 - 447 2025 de netto-uitstoot van broeikasgassen tot 0 wordt gereduceerd.
 - 448 ○ Er wordt ingezet op technische innovaties en het afremmen van de huidige
 - 449 overconsumptie. Dit is vereist voor het verminderen van broeikasuitstoot.
 - 450 ○ De verborgen kosten van producten en diensten worden doorberekend in de
 - 451 verkoopprijs. Deze verborgen kosten worden niet langer afgewenteld op de
 - 452 samenleving.
 - 453 ○ Informatie over de milieu-impact van diensten en producten wordt
 - 454 toegankelijk en inzichtelijk gemaakt.
 - 455 ○ 'Earth Overshoot Day', de dag waarop wij het herstellvermogen van het Aarde
 - 456 overschrijden, wordt ingesteld als jaarlijkse dag van nationale rouw.

457 *Fossiele brandstof*

458 PINK! wil per 2050 stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen. Fossiele
459 brandstoffen zijn eindig en brengen enorme schade toe aan mensen en de natuur.

- 460 ○ Er komen geen nieuwe kolencentrales bij en de bestaande centrales moeten
461 zo snel mogelijk worden gesloten.
- 462 ○ CO2-opslag onder de Nederlandse (zee)bodem wordt niet toegestaan en
463 geïmporteerd aardgas wordt niet opgeslagen in lege gasvelden.
- 464 ○ Er worden geen vergunningen gegeven voor het winnen van schaliegas.
- 465 ○ Teerzandolie wordt niet langer geïmporteerd.
- 466 ○ Elektriciteit en gas dat is opgewekt door de verbranding of vergassing van
467 restafval, mest en dierlijke resten worden niet ondersteund of als 'groen' op de
468 markt gezet. Deze zijn niet duurzaam.
- 469 ○ Andere biobrandstoffen uit bijvoorbeeld maïs en palmolie worden in verband
470 met ontbossing aan strenge duurzaamheidscriteria onderworpen. Als hieraan
471 niet wordt voldaan, worden deze niet geïmporteerd.
- 472 ○ Het wordt verboden reclame te maken voor de fossiele industrie, vervuilend
473 vervoer en vervuilende reizen.

474 *Duurzame energie*

475 Om ons te voorzien van ons resterende energiebehoefte moet energie uit duurzame
476 bronnen worden gehaald zoals zon, wind en water.

- 477 ○ Energieleveranciers worden verplicht een jaarlijks oplopend percentage aan
478 duurzaam opgewekte stroom te leveren. Zelf opgeleverde energie kan worden
479 teruggeleverd aan het net tegen saldering van de afgenomen stroom.
- 480 ○ Energiebedrijven betalen voor teruggeleverde energie een kostendekkende
481 vergoeding.
- 482 ○ Bewonerscollectieven mogen hun zelf opgewekte energie onderling
483 uitwisselen zonder daarvoor belasting te betalen.
- 484 ○ Zonnepanelen op gebouwen, langs snelwegen en rondom vliegvelden worden
485 de norm.
- 486 ○ Windenergie wordt mogelijk gemaakt op plekken op land en zee waar dieren
487 en natuur er geen hinder van ondervinden.
- 488 ○ Er mag niet worden geheid bij het aanleggen van windmolens op zee ter
489 bescherming van het zeeleven.

490 *Energiebesparing*

491 PINK! wil een decentrale energievoorziening waarbij mensen en bedrijven zoveel
492 mogelijk hun eigen energie opwekken. Naast de energietransitie is ook
493 energiebesparing nodig. Energiebesparing is een logische bijdrage aan een
494 duurzamer Nederland.

- 495 ○ Er komen betere wettelijke regelingen om bedrijven te verplichten hun
496 energieverbruik te minderen door bijvoorbeeld onnodige verlichting aan
497 banden te leggen.

- 498 ○ Er komt een quotum voor energieverbruik per huishouden komen.
- 499 Overschrijding van dit quotum leidt tot hogere energiekosten, vergelijkbaar
- 500 met buiten je bundel bellen.
- 501 ○ Kantoren krijgen voortaan een energielabel en bestaande woningen worden
- 502 energiezuinig gemaakt.
- 503 ○ Er worden strengere energie-eisen gesteld aan producten. Ook op wijkniveau
- 504 kan veel worden bereikt door bijvoorbeeld systemen voor hergebruik van
- 505 restwarmte.
- 506 ○ Er komt een verbruiksplafond voor energieverbruik in de zware industrie, om
- 507 grootverbruikers te stimuleren om energie te besparen. Ook wordt eventuele
- 508 groei zo voorkomen.

509 *Kernenergie*

- 510 Kernenergie is geen alternatief voor fossiele brandstoffen, want het is ook een eindige
- 511 energiebron en brengt gevaarlijk afval met zich mee dat onnodige risico's en
- 512 levensgevaar veroorzaakt. Bovendien houdt het gebruik van kernenergie de transitie
- 513 naar duurzame energie tegen.
- 514 ○ Er komen geen nieuwe kerncentrales bij en de bestaande kerncentrales
- 515 worden zo snel mogelijk gesloten.

516 **2.3 Groen verbouwen (landbouw)**

- 517 PINK! hecht veel waarde aan een duurzame voedselvoorziening, zodat toekomstige
- 518 generaties niet in de problemen zullen geraken door onze consumptiewijze. Hierbij is
- 519 een andere denkwijze belangrijk: dieren zullen niet langer gezien moeten worden als
- 520 machines en landbouw niet als een industrie. Er moet toegewerkt worden naar een
- 521 meer plantaardige voedselvoorziening.

522 *Duurzame voedselvoorziening*

- 523 ○ De landbouw is regionaal en gifvrij en zorgt voor een eerlijk inkomen voor de
- 524 boer.
- 525 ○ De overheid neemt de regie in de eiwittransitie, door het goede voorbeeld te
- 526 geven en plantaardige initiatieven te ondersteunen.
- 527 ○ Er wordt een vleestaks ingevoerd.
- 528 ○ Ontwikkelingen naar plantaardige vlees-, zuivel- en visvervangers worden
- 529 ondersteund en een plantaardig voedingspatroon wordt gepromoot.
- 530 ○ De landbouw wordt onafhankelijk van fossiele grondstoffen (kunstmest) en
- 531 chemische bestrijdingsmiddelen en de monoculturen maakt plaats voor een
- 532 agro-ecologische landbouw met wisselteelt. Natuurlijke ecosystemen vormen
- 533 de basis voor de ontwerpen van voedselproductie. Hierdoor hoeft er geen
- 534 gebruik te worden gemaakt van extra water, bestrijdingsmiddelen of dierlijke
- 535 mest of kunstmest.
- 536 ○ Glastuinbouw gaat over op een gesloten kassysteem voor meer
- 537 energiebesparing en duurzamer worden door hergebruik van nutriënten en
- 538 water.

- 539 ○ Bij de omslag naar duurzame gifvrije landbouw krijgen boeren hulp. Anders is
540 dit voor hen niet mogelijk. Daarom worden landbouwsubsidies op termijn
541 afgeschaft, maar daar staat tegenover dat boeren actief geholpen zullen
542 worden om te schakelen.
- 543 ○ Biologische plantaardige producten worden gepromoot zodat boeren ook
544 zonder subsidie een eerlijke prijs krijgen voor hun product.
- 545 ○ Mensen gaan, zonder omwegen via subsidies, een reëlere prijs voor hun
546 producten betalen, die niet alleen bij tussenhandelaren blijft hangen.
- 547 ○ Mensen worden goed ingelicht over waar hun voedsel vandaan komt.
- 548 ○ Regionale landbouw wordt bevorderd. Stadslandbouw kan hierin ook een
549 belangrijke rol spelen. Houdbaarheidsdata moeten niet langer verspilling in de
550 hand werken, een andere regelgeving kan dit aanpakken.

551 *Genetische manipulatie en klonen*

- 552 Om dieren, planten en andere levensvormen te krijgen met de eigenschappen die we
553 willen, gebruiken we veredelingstechnieken zoals klassieke veredeling, genetische
554 modificatie en klonen. Om dieren, natuur en milieu tegen de risico's hiervan te
555 beschermen, moeten deze technieken aan een aantal voorwaarden voldoen.
- 556 ○ Veredelingstechnieken worden niet toegepast op dieren als dieren daar last
557 van hebben
- 558 ○ Veredelingstechnieken leiden niet tot meer gebruik van bestrijdingsmiddelen.
- 559 ○ Planten mogen dan ook niet resistent worden gemaakt tegen
560 bestrijdingsmiddelen.
- 561 ○ Op veredelde planten is het kwekersrecht van toepassing. Octrooien op
562 levensvormen zijn niet toegestaan.
- 563 ○ Verplichte etiketten wijzen consumenten op producten waarin genetisch
564 gemodificeerde planten verwerkt zijn.

565 *Veehouderij*

- 566 De vee-industrie is wereldwijd verantwoordelijk voor 18% van de uitstoot van
567 broeikasgassen, gebruikt 80% van de landbouwgrond en is verantwoordelijk voor de
568 kap van tropisch regenwoud voor goedkoop veevoer. De veehouderij is ook allermindst
569 bevorderlijk voor de biodiversiteit, schoon drinkwater en het oplossen van de
570 bijensterfte. Zolang het nog niet haalbaar is een einde te brengen aan de veehouderij,
571 zou Nederland als meest veedichte land ter wereld ten minste een voorbeeldfunctie
572 moeten vervullen in duurzaamheid en diervriendelijkheid door het inkrimpen van de
573 veehouderij en mensen stimuleren minder dierlijke eiwitten zoals vlees, eieren, melk
574 en meer plantaardige eiwitten te consumeren.
- 575 ○ Er komen gesloten kringlopen. Dit houdt onder andere in dat veevoer niet
576 meer uit Zuid-Amerika komt maar regionaal verbouwd wordt. De
577 mestproductie wordt afgestemd op wat er gebruikt kan worden.
- 578 ○ De BTW op dierlijke eiwitten wordt verhoogd van 6 naar 21 procent. Vanuit het
579 principe dat de vervuiler betaalt, is het niet meer dan redelijk om de

- 580 maatschappelijke kosten daarvan in rekening te brengen bij wie dierlijke
581 eiwitten wil eten of producten met deze eiwitten produceert.
- 582 ○ De veehouderij krimpt in met 70% om de problemen aan te pakken.
 - 583 ○ De dieren die gehouden worden, worden gehuisvest in overeenstemming met
 - 584 hun aard en gedrag: alle dieren krijgen vrije uitloop naar buiten met
 - 585 schuilmogelijkheden, pijnlijke ingrepen worden afgeschaft, koeien worden
 - 586 gehouden in familiekuddes en nieuwe en oude vormen van huisvesting
 - 587 worden streng getoetst. Dieren houden zonder ruimte voor natuurlijk gedrag,
 - 588 zoals eenden zonder zwemwater, wordt daarbij per direct verboden.
 - 589 ○ Koeien schakelen over naar een zelf gegeten dieet van gras en kruiden.
 - 590 ○ Langeafstandstransporten met veedieren worden afgeschaft.
 - 591 ○ De bedrijfsgrootte wordt geregionaliseerd en verkleind. Dit verkleint de kans
 - 592 op dierziekte-uitbraken.
 - 593 ○ Antibioticagebruik in de veehouderij wordt strikt gereguleerd.

594 *Visserij*

- 595 De visserij veroorzaakt grote problemen. Daarom wordt erop ingezet deze af te
596 schaffen. Grote industriële schepen verwoesten de ecosystemen in de zee, waaronder
597 koraal. En dat terwijl maar liefst 25% van alle mariene soorten daar afhankelijk van zijn.
598 Ook wordt wereldwijd 88% van de vissoorten overbevist. Vervolgens sterven deze
599 vissen na een langdurige, pijnlijke doodstrijd. Vissen zijn dieren met bewustzijn en
600 gevoel, en zouden ook zo behandeld moeten worden.
- 601 ○ Er komt een einde aan de visserij. Het zeeleven wordt beschermd.
 - 602 ○ Viskwekerijen worden verboden.
 - 603 ○ Er komt zo snel mogelijk een moratorium op de visvangst. De grootste
 - 604 visstrawlers zijn in Nederlandse handen. In 2048 zullen de zeeën leeg zijn als wij
 - 605 op deze schaal doorgaan. De gevolgen van een visloze zee zullen catastrofaal
 - 606 zijn voor ecosystemen in het water en op het land. Zo krijgen ecosystemen en
 - 607 vispopulaties de kans zich te herstellen.
 - 608 ○ Alle vangsten moeten worden aangeland en worden verrekend met de
 - 609 vangstquota, waardoor 'bijvangst' tot het verleden gaan behoren. Daarnaast
 - 610 moet de overcapaciteit van de vloot zo snel mogelijk worden afgebouwd en
 - 611 worden destructieve visserijtechnieken liever vandaag dan morgen nog
 - 612 verboden evenals nationale en Europese visserijsubsidies.

3 Een gezonde samenleving

613 **Een gezonde samenleving bestaat uit verschillende aspecten. Mensen moeten**
614 **een gezonde levensstijl kunnen nastreven. Gezond voedsel moet beschikbaar en**
615 **betaalbaar zijn. Daarnaast moeten mensen de tijd en gelegenheid hebben om een**
616 **sport te kunnen beoefenen die hen goed bevalt. Preventie alleen is niet**
617 **voldoende. De gezondheidszorg moet goed geregeld zijn, zodat mensen niet lang**
618 **hoeven te wachten op de nodige zorg. Hierbij is van belang hoe de zorg**
619 **gefinancierd wordt – de patiënt moet centraal staan. Tot slot zijn abortus en**
620 **euthanasie onder voorwaarden beschikbaar.**

621 **3.1 Een gezonde levensstijl (voedsel en sport)**

622 Je gezond voelen en in staat zijn om een gezond leven te leiden is voor iedereen van
623 belang. PINK! wil daarom dat de overheid een actieve rol speelt in het promoten van
624 de volksgezondheid. Preventie van (welzijns)ziekten, opkomen voor een eerlijke
625 verdeling van geneesmiddelen en de rechten van minderheden spelen een centrale
626 rol in het overheidsbeleid dat PINK! voor ogen heeft.

627 *Preventie*

628 PINK! vindt dat preventie de basis is van een goede gezondheidszorg. Gezonder leven,
629 eten en bewegen spelen een belangrijke rol als het gaat om het voorkomen van ziekte
630 en ongemak. Preventieve gezondheidszorg leidt daarnaast tot lagere zorgkosten.
631 PINK! stelt daarom ook voor dat de overheid inzet op preventie.

- 632 ○ De overheid stimuleert een gezonde leefwijze en zet zich in voor een gezonde
633 leefomgeving. Stoppen met roken, bewust alcoholgebruik, voldoende
634 beweging en een volwaardig voedingspatroon zijn onderwerpen waar de
635 overheid zich voor inzet. Ook bij kinderen wordt bewustzijn gecreëerd.
- 636 ○ Het wordt onderzocht welke factoren belemmerend zijn in het behalen en
637 vasthouden van een gezonde leefwijze en daar waar mogelijk worden
638 oplossingen geboden.
- 639 ○ Vergoeding voor preventie, zoals het raadplegen van een diëtist en hulp bij het
640 stoppen met roken, blijven in het basispakket van de zorgverzekering.
- 641 ○ Er komt een leeftijdsgrens voor energiedranken die gelijk wordt gesteld aan de
642 leeftijdsgrens voor alcohol.
- 643 ○ Er komt een verbod op reclame voor snoep en fastfood gericht op kinderen
644 onder de 12 jaar.

645 *Promotie van gezonde voeding*

- 646 ○ De overheid bevordert de overgang naar een meer plantaardig
647 voedingspatroon.
- 648 ○ Groenten en fruit worden zowel op nationaal als op Europees niveau vrijgesteld
649 van BTW. Groente en fruit zijn essentieel voor een gezonde levensstijl.
- 650 ○ De BTW op vlees wordt verhoogd van 6 naar 21 procent. De verborgen kosten
651 van de productie van vlees staan niet in verhouding tot de huidige prijs die de

- 652 consument in de supermarkt betaalt, doordat de maatschappelijke effecten op
653 onder meer volksgezondheid, milieu en dierenwelzijn nu niet worden
654 meegerekend.
- 655 ○ Er komen accijns op voedingscomponenten die volgens de
656 Wereldgezondheidsorganisatie te veel geconsumeerd worden en/of ongezond
657 zijn. Dit zijn transvetten, verzadigde vetten, dieet cholesterol, toegevoegde
658 suikers en zout.
 - 659 ○ De overheid schept orde in het oerwoud van voedingskeurmerken. Er wordt
660 een stoplichtsysteem met betrekking tot voedingswaardes ingesteld, zodat
661 men in één oogopslag kan zien hoeveel calorieën, suiker, zout, onverzadigde
662 en verzadigde vetten een product bevat. De hoeveelheden worden uitgedrukt
663 in procenten van de dagelijkse voedingsrichtlijnen.
 - 664 ○ In ziekenhuizen, verpleeghuizen, gevangenissen en andere instituten die niet
665 zomaar verlaten kunnen worden, is gezonde, smakelijke, plantaardige en
666 biologische voeding de norm.
 - 667 ○ Ziekenhuizen luisteren naar de wensen van patiënten. Door maaltijden hierop
668 af te stemmen wordt voedselverspilling voorkomen.

669 *Promotie van sport*

- 670 Voldoende beweging is belangrijk om gezond en vitaal te blijven. PINK! is daarom
671 vóór het promoten van sport en beweging. Sporten in teamverband heeft ook een
672 grote sociale rol. Om deze redenen dient sport voor iedereen toegankelijk te zijn.
- 673 ○ Sportverenigingen organiseren één open training per week voor kinderen van
674 wie de ouders een lidmaatschap niet kunnen betalen. Deze open trainingen
675 kunnen daarnaast gebruikt worden als proeflessen, zodat kinderen
676 gemakkelijk verschillende sporten kunnen uitproberen.
 - 677 ○ Volwassen topsporters die uitkomen voor Nederland op internationale
678 toernooien krijgen volgens het wettelijk minimumloon betaald voor de uren
679 die zij besteden aan door bondscoaches georganiseerde trainingen. Op deze
680 manier wordt talent en hard werken belangrijker dan financiële overwegingen
681 om aan topsport te kunnen doen.
 - 682 ○ Sportverenigingen krijgen per lid tot 18 jaar een geldbedrag van de overheid.
683 De hoogte hiervan is afhankelijk van de sport. De ledencontributie komt hierbij
684 te vervallen waardoor de ouders geen schakel meer zijn in het financieren van
685 een sportvoorziening voor het kind.

686 **3.2 We zorgen voor elkaar (gezondheidszorg)**

687 PINK! is van mening dat goede gezondheidszorg voor iedereen beschikbaar moet zijn.
688 Alleen inzetten op preventie is niet genoeg om ervoor te zorgen dat iedereen gezond
689 is en blijft. Behandelingen van ziekten en andere ongemakken dienen daarom ruim
690 toegankelijk te zijn. Daarbij wordt er zo veel mogelijk gericht op het genezen van
691 onderliggende problemen en niet op het onderdrukken van symptomen, zodat
692 patiënten een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven behouden.

693 *Financiering*

694 In de zorg hoort het belang van de patiënt centraal te staan. Administratieve
695 rompslomp als gevolg van marktwerking past daar niet bij. De verschuiving in focus
696 van het gezondheidsbelang van de patiënt naar het financiële belang van
697 zorginstellingen en verleneren is een keerzijde van rendementsdenken in de zorg.
698 Daarnaast is PINK! van mening dat ontransparante prijsstijgingen van medicatie
699 gelijke toegang tot zorg ondermijnen.

- 700 ○ Er komt een einde aan marktwerking in de zorg. De wijze van financiering van
701 zorg is onnodig complex en wordt herzien.
- 702 ○ De premies zorgverzekering worden een inkomensafhankelijke bijdrage. Het
703 eigen risico wordt afgeschaft. De overheid reguleert de zorg en financiert dit
704 door het proportioneel verhogen van de inkomstenbelastingtarieven. Op die
705 manier wordt er van hogere inkomens een grotere bijdrage gevraagd, zodat de
706 kosten van de zorg eerlijk verdeeld worden. De breedste schouders dragen de
707 zwaarste lasten.
- 708 ○ De inzet van (gebaren)tolken moet niet uit het budget van de zorgvrager
709 worden betaald, maar standaard vergoed worden door de overheid. Daarnaast
710 moeten de gemaakte kosten voor (gebaren)tolken onder het verlaagde BTW-
711 tarief vallen.
- 712 ○ Onderhandelingen over medicijnprijzen vinden op transparante wijze plaats.
713 Zo wordt democratische controle mogelijk gemaakt.
- 714 ○ Farmaceuten geven inzicht in de prijsopbouw van medicatie die nieuw op de
715 markt wordt aangeboden.
- 716 ○ De overheid neemt in een Europees samenwerkingsverband de ontwikkeling
717 van nieuwe medicatie over wanneer het farmaceuten niet lukt om kosten te
718 verlagen voor het ontwikkelen van innovatieve medicatie. Vervolgens zou de
719 grootschalige productie van medicatie wel uitbesteed kunnen worden aan
720 farmaceuten.
- 721 ○ De overheid voorkomt dat prijsstijgingen van medicatie ten koste gaan van de
722 overige onderdelen binnen de gezondheidszorg.

723 *Alternatieve genezers*

- 724 ○ Alternatieve genezers zijn in het bezit van een hiertoe strekkende VOG.
- 725 ○ Burgers met een verleden van tuchtrechtelijke uitspraken, mogen ook niet aan
726 de slag als alternatief genezer. Dit wordt bijgehouden in een landelijk register.
- 727 ○ Er komt een meldpunt voor behandelaars in het alternatieve circuit die
728 patiënten weghouden uit de reguliere zorg, feitelijk onjuiste informatie geven
729 over de effectiviteit van (alternatieve) geneeswijzen, ziektes van patiënten
730 ontkennen of ouders ervan weerhouden om hun kinderen te laten vaccineren
731 zonder dat hier een door een huisarts geconstateerde medische reden voor is.

732 *Abortus*

733 PINK! vindt dat abortus toegestaan moet zijn tot een kind voor de wet levensvatbaar
734 is buiten het lichaam van de moeder. Het uitgangspunt is dat de zwangere persoon
735 beslist.

- 736 ○ Abortus wordt uit het Wetboek van strafrecht gehaald.
- 737 ○ Abortus blijft toegestaan tot de 24e week van de zwangerschap.
- 738 ○ De bedenktijd van vijf dagen voor een abortus wordt afgeschaft. In het kader
739 van persoonlijkheid vrijheid dient iemand met een baarmoeder zelf te kunnen
740 bepalen wanneer een abortus wordt uitgevoerd.
- 741 ○ Huisartsen worden bevoegd de abortuspil voor te schrijven.

742 *Euthanasie en hulp bij zelfdoding*

743 In een liberale democratie staat persoonlijke vrijheid voorop. Het is daarom niet
744 wenselijk dat de overheid voor mensen bepaalt wanneer zij mogen sterven. Hoewel
745 mensen zelf moeten kunnen beslissen over wanneer zij willen sterven, moeten zij ook
746 tegen zichzelf beschermd worden.

- 747 ○ Aan de inwilliging van een doodswens worden strenge voorwaarden
748 verbonden. Deze voorwaarden worden opgesteld door een commissie van
749 experts, waaronder medisch ethici, palliatieve zorgverleners, psychologen en
750 psychiaters.
- 751 ○ Er wordt een nieuw medisch specialisme opgericht, toegewijd aan en speciaal
752 opgeleid voor de uitvoering van het nieuwe euthanasiebeleid.

753 *Orgaandonatie*

754 PINK! is voorstander van het beleid dat iedereen automatisch orgaandonor is, tenzij
755 men heeft aangegeven dit niet te willen. Vanuit het oogpunt van mededogen is het
756 niet te rechtvaardigen dat er elk jaar doden vallen wegens een gebrek aan
757 donororganen.

- 758 ○ De invoering van het Actief Donor Registratiesysteem (ADR) dringt het tekort
759 donororganen terug.
- 760 ○ Iedereen behoudt de mogelijkheid om te allen tijde de eigen donorregistratie
761 te veranderen.

762 *Seksuele gezondheid*

763 ○ Openbare toiletten worden naast toiletpapier voorzien van maandverband.
764 Iemand die geen menstruatie-artikelen bij zich heeft en er spontaan behoefte
765 aan heeft kan hier gebruik van maken.

766 ○ Personen van alle genderidentiteiten krijgen toegang tot
767 anticonceptiemethoden via de basisverzekering.

768 ○ Iedere persoon die gebruik wil maken van anticonceptie krijgt de ruimte om
769 na overleg met de huisarts zelf te bepalen welke vorm van anticonceptie het
770 meest geschikt is.

- 771 ○ PrEP, de HIV-preventiepill, wordt vergoed vanuit het basispakket of vanuit een
- 772 eventuele zorgfondsconstructie (ter vervanging van de
- 773 zorgkostenverzekering). Goede begeleiding en voorlichting over dit middel zijn
- 774 noodzakelijk, zodat gebruikers zich bewust zijn van de voor- en nadelen van
- 775 PrEP en weten wat ze kunnen doen om zich beter te beschermen.
- 776 ○ De menstruatiecup en uitwasbaar maandverband worden opgenomen in het
- 777 basispakket, omdat alle mensen die menstrueren recht hebben op
- 778 menstruatie-artikelen. Het is financieel niet haalbaar om producten die
- 779 bedoeld zijn voor eenmalig gebruik in het basispakket op te nemen, daarom
- 780 wordt gekozen voor duurzame alternatieven.

781 *Transgenderzorg*

- 782 Iedereen heeft het recht om zich lekker te voelen in diens eigen lijf. Binnen de
- 783 transgenderzorg moet zelfbeschikking daarom centraal staan. Op dit moment is de
- 784 route van transitie lang en omslachtig. De wachtlijsten zijn enorm. Veel transpersonen
- 785 vragen zich terecht af waarom iemand anders moet bevestigen of diegene "trans
- 786 genoeg" is of niet. Dit heeft enorme impact op transpersonen. Door de lange
- 787 wachttijd zien transpersonen soms geen andere optie dan via illegale wegen de
- 788 transitie te beginnen, met alle gezondheidsrisico's van dien. De vele obstakels op de
- 789 route naar transitie zorgen vaak voor ernstige mentale klachten. Dit moet en kan
- 790 beter.
- 791 ○ Zelfbeschikking staat centraal in de transzorg.
 - 792 ○ Iedereen bepaalt diens eigen transitie. Een non-binaire transitiewens leidt niet
 - 793 tot vertraging of onbegrip. Hulpverleners worden voorzien van voldoende
 - 794 kennis over genderidentiteit.
 - 795 ○ De diagnose "genderdysforie" bij een psycholoog is geen verplichte
 - 796 voorwaarde voor transzorg. Transpersonen hebben de vrijheid om zelf te
 - 797 bepalen of zij trans zijn.
 - 798 ○ Huisartsen die een hormoonbehandeling willen starten of puberteitsremmers
 - 799 willen voorschrijven, hebben daarvoor de mogelijkheid, ongeacht of iemand
 - 800 nog op de wachtlijst voor transzorg staat.

801 *Drugsbeleid*

- 802 ○ Het gebruik en de productie van softdrugs wordt gelegaliseerd.
- 803 ○ Er worden accijnzen geheven op softdrugs.
- 804 ○ Vanuit de overheid wordt goede voorlichting gegeven over de
- 805 gezondheidsrisico's van softdrugsgebruik.
- 806 ○ Mensen die daar behoefte aan hebben krijgen ongehinderd toegang tot
- 807 medicinale cannabis.
- 808 ○ Er komt geen wietpas.
- 809 ○ De niet-strafbare gebruikshoeveelheid harddrugs van maximaal 0.5 gram, 1 pil
- 810 of 5 ml moet gratis en anoniem te testen zijn op samenstelling bij festivals en
- 811 bij GGD locaties.
- 812 ○ Binnen Europa pleit Nederland voor een soepeler softdrugsbeleid.

4 Een gezonde omgeving

813 **Een gezonde omgeving is van levensbelang. De bescherming en het behoud van**
814 **natuurgebieden is wettelijk vastgelegd. Deze wetten moeten strikt nageleefd**
815 **worden. Ook de manier waarop we wonen draagt bij aan de gezonde**
816 **leefomgeving. Leegstand en ongebruikt terrein moeten beter worden benut. Tot**
817 **slot is het hierbij van belang om te beseffen welke impact transport van onszelf**
818 **en onze goederen op de planeet heeft.**

4.1 Geef de natuur de ruimte

819 Natuur vormt de basis van ons bestaan. Wij kunnen immers niet zonder schone lucht
820 en een gezonde bodem om voedsel op te verbouwen. Het gaat bergafwaarts met de
821 natuur en als we onze plicht om goed te zorgen voor behoud en herstel van een
822 gezonde leefomgeving niet vervullen zal dit problemen op gaan leveren in de nabije
823 toekomst. Uit onze directe woonomgeving is reeds veel natuur verdwenen. Met
824 groene dorpen en steden kunnen we echter energie besparen, wateroverlast
825 beperken en hebben we minder last van de hitte van opgewarmd beton. PINK! is er
826 dan ook van overtuigd dat hierin toekomst zit, want met groen om ons heen zijn we
827 veel gezonder en daar hebben we recht op.
828

829 *Natuurbescherming*

830 Veel natuurgebieden zijn wettelijk beschermd, maar deze wetten worden nauwelijks
831 nageleefd. PINK! vindt dat deze wetten wel streng nageleefd en uitgebreid moeten
832 worden.

- 833 ○ De uitholling van Natuurbeschermingswet wordt teruggedraaid en de
834 vergunningplicht voor activiteiten in en rond beschermde natuur wordt
835 verankerd in de wet.
- 836 ○ Staatsbosbeheer wordt weer volledig staatseigendom en alle planten en dieren
837 worden voortaan beschermd.
- 838 ○ 50 % van het Nederlandse land- en zeeoppervlak wordt beschermde natuur.
- 839 ○ Er komt een plan van aanpak voor lichtvervuiling.
- 840 ○ De Rijksoverheid is verantwoordelijk voor het beschermen van Nederland-
841 Caribisch natuurgebied op Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Ze bieden hiervoor
842 handhaving, kennis en financiële steun.
- 843 ○ Bescherming van koraalriffen wordt een prioriteit.
- 844 ○ Consumentenvuurwerk wordt vervangen door duurzamere en veiligere
845 alternatieven, zoals professionele vuurwerkshows of lichtshows.

846 *Natuurgebieden*

847 Door de versnippering van natuurgebieden staan soorten onder druk en kost het
848 steeds meer energie en geld om gebieden te behoeden voor asfalt en beton.

- 849 ○ Natuurgebieden worden zoveel mogelijk verbonden. Dit is in het belang van
850 migrerende planten en dieren en om het biodiversiteitsverlies aan banden te
851 leggen.

- 852 ○ Een NatuurNetwerk Nederland (NNN) wordt aangelegd. In een uitzonderlijk
853 geval kan een project dat ten koste gaat van bestaande natuur doorgang
854 vinden als het een aantoonbare cruciale bijdrage levert aan duurzaamheid op
855 de lange termijn.
856 ○ Voor een uitzondering op de NatuurNetwerk Nederland is een meerderheid
857 van 2/3de in de relevante bestuurslaag nodig, in plaats van de gebruikelijke
858 meerderheid van meer dan de helft. Daarnaast moet compensatie vooraf
859 uitgevoerd en gecontroleerd worden door een onafhankelijke partij. Natuur
860 mag ook niet ten koste gaan van recreatie.
861 ○ Als er wordt gebouwd in het groen moet dat op kosten van de
862 projectontwikkelaar gecompenseerd worden met een driemaal zo groot
863 natuurgebied. Schade die al is geleden moet zo snel mogelijk worden hersteld.
864 ○ Al het "single use" plastic is en blijft verboden. Op het kopen, het verkopen en
865 het bezitten komt een boete. Met name bij bedrijven wordt hierop
866 gehandhaafd. Op de lange termijn komt er een verbod op al het plastic.
867 Hiervoor komt een uitzonderingsregeling voor mensen die hier vanwege
868 medische redenen van afhankelijk zijn. Ook komt er een uitzondering voor de
869 zorg, zolang er nog geen goede alternatieven zijn.

870 *Natuur in de omgeving*

- 871 ○ Groene (school)tuinen en speelplaatsen worden gestimuleerd.
872 ○ Bij nieuwbouw gaan strengere normen gelden. Denk aan groene daken,
873 nestgelegenheid, bomen en struiken in de straat en speelnatuur op de hoek.
874 ○ Bomen worden beter beschermd door de criteria voor kapvergunningen aan
875 te scherpen.
876 ○ De norm van de Verenigde Naties die stelt dat er 48m² natuur per stads- of
877 dorpsbewoner moet zijn moet in Nederland wettelijk nageleefd worden.
878 ○ Er mag geen nieuwe bodem versteend worden. Als bij het bouwen van
879 bijvoorbeeld wegen of woningen geen optie is om op verhard terrein te
880 bouwen, wordt dat gecompenseerd door eenzelfde oppervlakte ergens anders
881 te ontstenen.
882 ○ Gemeenten schakelen over op een gifvrij onderhoud van de openbare ruimten.
883 ○ De verkoop van chemische bestrijdingsmiddelen in winkels wordt verboden.

884 *Water*

885 Waterstanden worden nu aangepast aan de landbouw, maar zouden eigenlijk
886 aangepast moeten worden aan de behoeften van de natuur. Om mariene
887 ecosystemen te behouden zal snel een "nee, tenzij" principe moeten worden
888 toegepast: er kan niet meer worden gevestigd tot is aangetoond dat een (beperkte)
889 vangst verantwoord is.

890 *Wonen*

- 891 ○ Meergeneratiewoningen worden gestimuleerd, eenzaamheid wordt
892 bestreden en hoge zorgkosten worden tegengegaan. Het bouwen van

- 893 aanleunwoningen voor jongeren of ouderen op eigen erf wordt versoepeld.
894 Woningcorporaties komen met gepaste woningen.
895 o Woonruimte creëren, zoals bij voormalige kantoorpanden, wordt
896 gestimuleerd. Studenten moeten vaak veel moeite doen voor een betaalbare
897 kamer, terwijl er veel leegstand is.
898 o Woningcorporaties worden verplicht jaarlijks minimaal 5 procent van hun
899 woningen te isoleren en daarnaast zonnepanelen op de daken te leggen of
900 bruine daken te realiseren.
901 o Gemeenten verduurzamen wijken. Bestaande niet-monumentale
902 overheidsgebouwen worden energieneutraal.
903 o Wie een woning koopt, schrijft zich op dat adres in. Op deze manier wordt het
904 hebben van meerdere huizen ontmoedigd. Particulieren kunnen een tweede
905 woning zo niet verhuren.
906 o Voor een tweede woning wordt twee keer zo veel belasting betaald, wanneer
907 de eigenaar niet op het adres van de tweede woning staat ingeschreven. Voor
908 een derde woning wordt de belasting verdrievoudigd, enzovoorts.
909 o Nieuwbouwwoningen worden voortaan minstens energieneutraal. De kosten
910 hiervan worden niet doorberekend in de vraagprijs aan de consument, maar
911 gesubsidieerd door de gemeente en de Rijksoverheid.
912 o Wie een woning koopt, schrijft zich op dat adres in. Op deze manier wordt het
913 hebben van meerdere huizen ontmoedigd. Particulieren kunnen een tweede
914 woning zo niet verhuren.
915 o Voor een tweede woning wordt twee keer zo veel belasting betaald, wanneer
916 de eigenaar niet op het adres van de tweede woning staat ingeschreven. Voor
917 een derde woning wordt de belasting verdrievoudigd, enzovoorts.

918 *Leegstand*

- 919 o Er worden geen nieuwe kantoren gebouwd, in plaats daarvan worden
920 leegstaande panden opnieuw in gebruik genomen, eventueel na renovatie.
921 o Leegstand wordt niet langer beloond via verlaagde OZB-belastingen, maar
922 afgeremd door een leegstandsheffing. Ook wordt het makkelijker om oude
923 kantoorpanden een andere functie, zoals bewoning, te geven.
924 o Voorts wordt er alleen binnenstedelijk gebouwd.
925 o Het kraakverbod wordt teruggedraaid en er komt een onderhoudsplicht voor
926 antikraak.
927 o Het wordt verplicht om leegstand te melden.

928 *Ongebruikt terrein*

- 929 Voormalig bouwterreinen liggen nu vaak braak, als niet door een economische crisis,
930 dan wel door de stikstofcrisis. Verschillende belangen maken aanspraak op dezelfde
931 schaarse gebieden. Ruimtelijke ordeningsplannen waarbij de burger betrokken
932 wordt moeten ervoor zorgen dat deze belangen zorgvuldig worden ingepast. Een
933 groene, schone leefomgeving voor mens en dier staat hierbij voorop.

- 934 ○ Braakliggende terreinen worden ter beschikking gesteld aan bewoners voor
935 bijvoorbeeld stadslandbouw, natuurontwikkeling, collectief beheerde parken
936 en natuurspeelplaatsen. Omwonenden worden hierbij actief betrokken.
937 ○ Er komt een nationaal bestemmingsplan voor de ondergrond voor warmte- en
938 koudeopslag en voor de Waddenzee en Noordzee. De ruimtelijke regie van
939 provincies wordt hiervoor versterkt.
940 ○ De crisis- en herstelwet wordt afgeschaft en wordt alleen vervangen voor een
941 andere omgevingswet als daarin de bescherming van natuur en milieu
942 centraal staan en de rechten van burgers worden verbeterd.

943 *Fiscale maatregelen*

- 944 Er worden fiscale maatregelen getroffen om onze openbare ruimte en ons vervoer
945 gezonder en duurzamer te maken.
- 946 ○ Er komt een heffing voor bouwen op onbebouwde grond.
 - 947 ○ Diesel is niet langer meer vrijgesteld van accijns.
 - 948 ○ Net als het openbaar vervoer moet het gebruik van de fiets gestimuleerd
949 worden.
 - 950 ○ Er komt een gerichte kilometerheffing die rekening houdt met het tijdstip en
951 de plaats van het autovervoer, waarbij de privacy gegarandeerd blijft. Alleen
952 taxi's en bestelauto's met een lage uitstoot krijgen belastingvrijstelling.
 - 953 ○ Vrachtverkeer krijgt een kilometerheffing krijgen van 15 cent. Dit heeft impact
954 op langeafstandstransporten van levende dieren.
 - 955 ○ Er komen accijnzen op vliegtickets om de milieueffecten in rekening te
956 brengen en kerosine is niet langer belastingvrij.

957 **4.2 Bewegen over de planeet (mobiliteit)**

- 958 Het (dagelijks) afleggen van grote afstanden legt een grote druk op onze planeet.
959 Daarnaast nemen wegen en parkeerplaatsen steeds meer van onze publieke ruimte
960 in. Reizen is volgens PINK! een recht, daarom moet er voor iedereen een bereikbare
961 basisvorm zijn. Deze rol wordt vervuld door het openbaar vervoer, wat zowel praktisch
962 als financieel veel toegankelijker gemaakt moet worden. De focus bij het ontwikkelen
963 van mobiliteit moet daarom niet liggen op meer, maar minder wegen, met een inzet
964 op lokale voorzieningen, milieuvriendelijk openbaar vervoer en voet- en fietsverkeer.
- 965 ○ Woon-werkverkeer wordt teruggedrongen en milieuvriendelijk vervoer wordt
966 gestimuleerd.
 - 967 ○ Er komen geen nieuwe snelwegen en bestaande plannen voor verbredingen
968 gaan niet door. De (her)aanleg van andere wegen mag niet ten koste van
969 natuur.
 - 970 ○ De maximumsnelheid op snelwegen wordt 90 kilometer per uur, op provinciale
971 wegen 70km/h. In de bebouwde kom wordt de standaard 30 km/h, waar lokaal
972 beredeneerd afgeweken kan worden. In gebieden van overstekend wild wordt
973 de maximumsnelheid verlaagd naar 30 kilometer per uur. Het hert steekt
974 namelijk niet de weg over, maar wij rijden door zijn bos.

- 975 ○ Concepten zoals carpoolen en modulaire auto's waarin je met behoud van
- 976 privacy samen kunt reizen, worden de norm. Het privébezit van een auto is
- 977 namelijk vaak niet nodig en niet houdbaar in ons dichtbevolkte land.
- 978 Gemeenschappelijk autobezit en autodelen wordt wettelijk, praktisch en
- 979 financieel gestimuleerd. De parkeernorm (aantal parkeerplekken per
- 980 huishouden op gemeentegrond) wordt landelijk ingesteld op maximaal 0.75.
- 981 ○ Openbaar vervoer wordt gratis, betrouwbaar en toegankelijk voor iedereen. De
- 982 NS wordt een staatsbedrijf.
- 983 ○ Het klassensysteem in het openbaar vervoer wordt afgeschaft.
- 984 ○ De overheid stimuleert flex- en thuiswerken en investeert in veilige fietspaden
- 985 en treinverbindingen naar het buitenland en de noordelijke provincies en niet
- 986 in de uitbreiding van luchthavens. Overheidsgebouwen bieden gratis
- 987 flexplekken aan zodat ook mensen die thuis geen ruimte hebben toch dicht
- 988 bij huis online kunnen werken.
- 989 ○ De grote steden worden, naar voorbeeld van Parijs, steden van 15 minuten:
- 990 steden waarin je de belangrijkste voorzieningen binnen 15 minuten te voet of
- 991 op de fiets moet kunnen bereiken.
- 992 ○ Er wordt sterk ingezet op autovrije binnensteden en woonwijken, met goede
- 993 voorzieningen voor voet- en fietsverkeer en goed openbaar vervoer. De term
- 994 "Fietssnelwegen" sluit aan bij het idee dat je altijd maar zo snel mogelijk van A
- 995 naar B moet kunnen. We noemen het gewoon fietspaden.
- 996 ○ De overheid verkoopt alle aandelen in KLM. De overheid stopt met het
- 997 subsidiëren van en investeren in luchtvervoer en het aantal vliegbewegingen
- 998 wordt beperkt tot een voor de natuur houdbaar niveau. Alle giften uit het
- 999 verleden worden leningen en alle huidige leningen dienen op zeer korte
- 1000 termijn te worden terugbetaald.
- 1001 ○ Nederland moet zich maximaal inspannen om samen met andere EU-lidstaten
- 1002 internationaal treinverkeer aantrekkelijker te maken dan vliegverkeer tussen
- 1003 de grote steden.
- 1004 ○ De BTW op vervoer per trein wordt afgeschaft.

5 Onderwijs, wetenschap, kunst en cultuur

1005 **Onderwijs, wetenschap, kunst en cultuur zijn aspecten van de samenleving die**
1006 **ons helpen groeien als individuen en als maatschappij. Hierdoor kunnen we leren**
1007 **over onszelf, elkaar en de wereld om ons heen. Hierdoor kunnen we ideeën naar**
1008 **elkaar communiceren. Hierdoor kunnen we kritisch kijken naar de samenleving**
1009 **om deze uiteindelijk te verbeteren. Het is daarom van belang dat onderwijs,**
1010 **wetenschap, kunst en cultuur gestimuleerd worden en toegankelijk zijn voor**
1011 **iedereen.**

1012 **5.1 Leren voor de toekomst (onderwijs)**

1013 Goed onderwijs, in welke vorm dan ook, is de voorwaarde voor een gezonde en goed
1014 functionerende samenleving. Goed onderwijs is cruciaal voor zelfontplooiing van
1015 mensen. Onderwijs moet niet alleen gaan over een toekomstige economische
1016 bijdrage, maar ook over persoonlijke ontwikkeling en groei en maatschappelijk
1017 bewustzijn. In het onderwijs moet ruimte zijn voor reflectie op de maatschappij.

1018 *Het doel van onderwijs*

1019 Onderwijs dient ter zelfontplooiing. Dit betekent dat (jonge) individuen via het
1020 onderwijs in aanraking komen met en inzicht krijgen in de vele facetten van het
1021 bestaan. Verschillende wetenschappelijke disciplines (alfa, bèta en gamma) evenals
1022 de middelen om creativiteit, sportiviteit en muzikaliteit te ontwikkelen zijn daarvoor
1023 nodig en zorgen voor een verrijking van het leven. Ze zetten aan het denken en
1024 maken kritische reflectie mogelijk.

- 1025 ○ Onderwijs is voor iedereen betaalbaar.
- 1026 ○ Onderwijs is passend en wordt gebaseerd op aanleg, belangstelling en de
1027 talenten van het individu.
- 1028 ○ Kritisch denken is structureel geïntegreerd in het basisonderwijs en voortgezet
1029 onderwijs. Dit gebeurt om de democratie te versterken en zelfontplooiing te
1030 stimuleren. Kritisch denken is een onmisbare vaardigheid en onderwijs
1031 hierover maakt jongeren sterker in het analyseren van de eigen behoeftes en
1032 waarden, zodat zij weloverwogen beslissingen kunnen maken over hun
1033 toekomst. Op deze manier worden jongeren beter voorbereid op onder andere
1034 het maken van studie- en loopbaankeuzes.
- 1035 ○ Religieuze scholen in Nederland worden afgeschaft. In veel gevallen zorgt
1036 religieus onderwijs namelijk niet voor een verrijking, maar juist voor een
1037 verarming van het wereldbeeld. PINK! is daarom van mening dat religieus
1038 onderwijs de ontwikkeling van kinderen niet ten goede komt. Op dit moment
1039 gaat meer dan de helft van de kinderen in Nederland naar een religieuze
1040 school.
- 1041 ○ Kinderen krijgen les over de verschillende godsdiensten en
1042 levensbeschouwingen die er zijn. Levensbeschouwelijke, spirituele en
1043 filosofische vorming is en blijft een belangrijk onderdeel van het curriculum.
1044 Zulke vorming kan niet tot gevolg hebben dat er feiten buitengesloten worden

1045 in het onderwijs, of dat aantoonbare niet-feiten wel als feiten gepresenteerd
1046 worden.

1047 *Basisonderwijs en voortgezet onderwijs*

- 1048 o Er wordt niet bezuinigd op passend onderwijs, zodat alle kinderen de aandacht
1049 en begeleiding krijgen die zij nodig hebben.
- 1050 o Zorgbehoevende kinderen worden niet enkel uit financiële overwegingen in
1051 het reguliere onderwijs geplaatst.
- 1052 o Het vak begrijpend lezen wordt afgeschaft. In plaats daarvan wordt er meer tijd
1053 besteed aan lezen en het bespreken van teksten in zaakvakken.
- 1054 o Fusies van scholen worden voorkomen, tenzij de kwaliteit van het onderwijs
1055 aantoonbaar zal verbeteren door een fusie of het leerlingenaantal te ver
1056 gedaald is. Scholen mogen niet enkel uit financiële overwegingen fuseren.

1057 *Middelbaar beroepsonderwijs*

- 1058 Hoewel het (middelbaar) beroepsonderwijs op veel punten verschilt van het hoger
1059 onderwijs, is het niet minder belangrijk. Momenteel wordt het beroepsonderwijs nog
1060 te theoretisch benaderd.
- 1061 o Er komt meer ruimte voor een praktische insteek van opleidingen in het
1062 (middelbaar) beroepsonderwijs.
 - 1063 o Het is van belang dat er voldoende en juist opgeleide docenten zijn die een
1064 salaris krijgen dat past bij het belangrijke werk dat ze doen.

1065 *Betaalbaarheid*

- 1066 Onderwijs is een grondrecht. PINK! is voor een systeem van studiefinanciering, waarbij
1067 de basisbeurs een voorwaardelijke gift is. Een 'sociaal' leenstelsel is namelijk op geen
1068 enkele manier sociaal. Het leenstelsel haalt de kernwaarden van onderwijs onderuit,
1069 terwijl dit een belangrijke pilaar van de samenleving is. Het is onverantwoord om
1070 jongeren nog voordat ze hun studie hebben afgerond al op te zadelen met een
1071 enorme financiële schuld.
- 1072 o Iedereen is in staat onderwijs te volgen op het eigen niveau, ongeacht
1073 sociaaleconomische positie.
 - 1074 o Voorzieningen zoals de studenten-ov-chipkaart en een goed, betaalbaar
1075 aanbod van studentenhuysvesting zijn essentieel om de toegankelijkheid van
1076 studeren te vergroten.

1077 *Activiteiten naast de studie*

- 1078 o Studenten worden niet belemmerd als zij een tweede studie willen volgen of
1079 wanneer zij zich willen ontplooiën door middel van nevenactiviteiten, zoals
1080 bestuursfuncties of vrijwilligerswerk. Studenten worden aangemoedigd om op
1081 deze manier hun horizon te verbreden.
- 1082 o Er komt geen boete voor langstudeerders.

- 1083 ○ Studenten reizen uitsluitend met de trein naar uitwisselingen of stages binnen
1084 Europa. Indien nodig kunnen studenten extra beursgeld aanvragen voor de
1085 reiskosten.
- 1086 ○ De overheid stimuleert dat MBO-instellingen en -stagebedrijven deelnemen
1087 aan Erasmus+ en andere uitwisselingsprogramma's, zodat buitenlandervaring
1088 opdoen ook voor MBO'ers toegankelijker wordt.

1089 *Duurzaamheid in het onderwijs*

- 1090 Om ook voor toekomstige generaties een leefbare planeet in stand te houden, moet
1091 er in het onderwijs meer aandacht worden besteed aan duurzame ontwikkeling.
- 1092 ○ De onderwerpen dieren, natuur, milieu en duurzaamheid zijn integraal in het
1093 lesaanbod van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs opgenomen.
- 1094 ○ De vorming van leerlingen rondom deze thema's is een onderdeel van de
1095 maatschappelijke vorming. Het legt tevens de basis voor een duurzame
1096 samenleving en een leefbare planeet.
- 1097 ○ Op basisscholen worden geen lessen meer aangeboden over hengelen. Deze
1098 kunnen worden vervangen door lessen over de onderwaternatuur en over het
1099 zorg dragen voor een goede leefomgeving voor waterdieren.
- 1100 ○ In het lesprogramma van het basisonderwijs en voortgezet onderwijs is er
1101 aandacht voor een gezonde leefstijl.
- 1102 ○ De overheid steunt de overgang naar volledig plantaardig, biologisch en
1103 regionaal geproduceerd voedsel in schoolkantines.
- 1104 ○ Schoolmelk wordt afgeschaft.
- 1105 ○ Schoolfruit wordt geïntroduceerd op alle basisscholen.
- 1106 ○ Scholen worden ondersteund bij het inrichten van een schooltuin.
- 1107 ○ Scholen stimuleren sport en beweging.
- 1108 ○ De rijksoverheid geeft financiële steun aan het meten van de luchtkwaliteit in
1109 scholen. Zo ondersteunt zij onderzoek naar de invloed van luchtkwaliteit op
1110 cognitieve prestaties en kan een goede luchtkwaliteit gegarandeerd worden.
1111 Lokaal wordt het meten van de luchtkwaliteit verwerkt in lesprogramma's over
1112 milieu, klimaatverandering en de wetenschappelijke methode.

1113 *Inclusief onderwijs*

- 1114 ○ In Nederland wordt in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs aandacht
1115 besteed aan diversiteit en inclusiviteit, onder andere over de onderwerpen
1116 seksualiteit, gender, mentale gesteldheid, huidskleur en afkomst. Deze
1117 onderwerpen kunnen op stabiele financiële en didactische steun van de
1118 overheid rekenen. In het curriculum komen deze zaken integraal aan bod bij
1119 de verschillende vakken, waaronder biologie, maatschappijleer en
1120 geschiedenis. Mentoren staan hier ook expliciet bij stil met hun mentorklassen.
- 1121 ○ Onderwijs over diversiteit en inclusiviteit wordt niet over, maar in
1122 samenwerking met de diverse groepen gemaakt of gegeven. Hiervoor worden
1123 samengewerkt met maatschappelijke organisaties.

- 1124 ○ Elke onderwijsinstelling wordt rolstoeltoegankelijk. Leerlingen die dat nodig
- 1125 hebben, krijgen toegang tot de lift.
- 1126 ○ Pesten wordt hard aangepakt, omdat scholen voor LHBTIQA+’ers een veilige
- 1127 plek dienen te zijn. Aandacht voor het terugdringen van zelfmoord onder deze
- 1128 groepen heeft op scholen hoge prioriteit.

1129 *Privacy in het onderwijs*

- 1130 ○ De onderwijsinstantie dient altijd een alternatief aan te bieden voor proctoring.
- 1131 In geen geval mag het gebruik van proctorsoftware de enige mogelijkheid zijn
- 1132 om deel te kunnen nemen aan een tentamen.

1133 **5.2 Wetenschappelijk onderbouwd de toekomst in**

1134 **(wetenschap)**

- 1135 Onderwijs en goed wetenschappelijk onderzoek zijn zo waardevol en leveren zo veel
- 1136 op, dat we het ons niet kunnen veroorloven om erop te bezuinigen. Vanwege het
- 1137 maatschappelijk belang van wetenschappelijk onderzoek dient het onafhankelijk te
- 1138 zijn van de waan van de dag.
- 1139 ○ Alle universiteiten vallen voortaan onder verantwoordelijkheid van het
 - 1140 ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daarbij ook de Wageningen
 - 1141 UR, die nu nog onder het ministerie van Economische Zaken valt.
 - 1142 ○ Ook relatief kleine studies en disciplines blijven behouden en worden voorzien
 - 1143 van (onderzoeks)geld, aangezien wetenschappelijk onderzoek een intrinsieke
 - 1144 waarde heeft.

1145 **5.3 Een expressieve samenleving (kunst en cultuur)**

- 1146 PINK! vindt cultuur zeer belangrijk voor de maatschappelijke saamhorigheid.
- 1147 Iedereen moet de kans krijgen zich cultureel te ontplooien.
- 1148 ○ Kunst en cultuur vallen onder het lage Btw-tarief.
 - 1149 ○ Musea geven minstens één dag in de week gratis toegang.
 - 1150 ○ Met monumenten en cultuurlandschappen wordt zorgvuldig omgegaan.
 - 1151 ○ De sloop van musea wordt zo veel mogelijk voorkomen.
 - 1152 ○ Nieuwe media kunnen aanspraak maken op het Stimuleringsfonds voor media
 - 1153 omdat sociale media een belangrijke rol spelen in vrije en onafhankelijke
 - 1154 onderzoeksjournalistiek.
 - 1155 ○ De toekenning van subsidies voor kunstraden wordt transparant.
 - 1156 ○ Zendtijd voor kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke
 - 1157 grondslag wordt afgeschaft. Levensbeschouwelijke programmering is
 - 1158 namelijk geen taak van de overheid.
 - 1159 ○ Muziekles wordt beschikbaar voor iedereen en opgenomen in het
 - 1160 basisonderwijs.
 - 1161

6 Democratie, bestuur, justitie & veiligheid

1162 **De staat is er voor de burgers en de instituties van de staat werken voor de**
1163 **burgers. Dit moet het uitgangspunt zijn bij de inrichting van die instituties. Een**
1164 **sterke democratie, bestuur voor de burger en een eerlijke rechtsstaat voor**
1165 **iedereen zijn hierbij onmisbaar.**

6.1 Iedereen wordt gehoord (democratie)

1166 Het Nederlandse parlement bestaat uit veel partijen van verschillende politieke
1167 stromingen. Deze partijen moeten allemaal goed hun standpunten kunnen uiten. De
1168 democratie moet goed worden bewaakt.

- 1170 ○ Je mag stemmen vanaf 16 jaar. Ook mag je vanaf je 16^e verkiesbaar zijn.
- 1171 ○ Er komt geen verhoging van de kiesdrempel of verlaging van het aantal
1172 Kamerzetels. Kiesdrempels en verlaging van Kamerzetels leidt tot
1173 vermindering van de kwaliteit van de democratie.
- 1174 ○ De Rijksoverheid behoudt de regie over overheidstaken. Nu worden te veel
1175 taken afgestoten naar provincies en gemeenten.
- 1176 ○ Burgemeesters en de Commissarissen van de Koning worden door de
1177 gemeenteraad gekozen.
- 1178 ○ Er worden geen gemeenten meer gefuseerd.
- 1179 ○ Het bestuur van de Waterschappen wordt direct door het volk gekozen.
1180 Geborgde zetels worden afgeschaft.
- 1181 ○ Burgerinitiatieven worden gestimuleerd en vereenvoudigd.
- 1182 ○ Bij belangrijke beslissingen wordt sneller teruggevallen op raadgevende
1183 referenda.
- 1184 ○ Lobbyisten registreren zich in een openbaar register.
- 1185 ○ Er komt regelgeving voor afspraken van lobbyisten met
1186 volksvertegenwoordigers.
- 1187 ○ Een Ministerie voor Duurzame Ontwikkeling, Ruimte, Energie en Dierenwelzijn
1188 wordt opgericht. Dit ministerie kan het beleid van andere ministeries toetsen
1189 op duurzaamheid en dierenwelzijn. Zo wordt een stevige waarborg ingebouwd
1190 voor duurzaamheid.
- 1191 ○ Individuele vrijheid van burgers is cruciaal voor de democratie. Het wordt pas
1192 beperkt als die inbreuk maakt op de vrijheid of het welzijn van anderen.
- 1193 ○ Uitzonderingen en speciale regelingen voor gelovigen worden afgeschaft. Alle
1194 burgers zijn immers gelijkwaardig.
- 1195 ○ Vervolging op basis van godslastering wordt geschrapt uit het wetboek. Dit ter
1196 waarborging van de vrijheid van meningsuiting.

6.2 Een overheid voor de burger (bestuur)

1197 PINK! staat voor een seculiere, transparante, open en toegankelijke overheid. Deze
1198 overheid geeft het goede voorbeeld. De overheid heeft belangrijke taken als zorg en
1199 onderwijs te veel aan de markt overgelaten. Hierdoor is overheidsbeleid minder
1200 gericht op het welzijn van mensen. Daarnaast heeft de bureaucratie de weg
1201 vrijgemaakt voor meer controle en toezicht. Dit heeft het beleid niet efficiënter
1202

1203 gemaakt. Het is onwenselijk dat publieke diensten die voor de hele samenleving
1204 bedoeld zijn nu gepaard gaan met commerciële motieven. De overheid moet haar
1205 zeggenschap over taken als huisvesting, zorg en onderwijs herstellen. Mededogen
1206 moet het uitgangspunt vormen voor een duurzame en solidaire samenleving waarin
1207 de staat zorg draagt voor het welzijn van het volk.

1208 *Koningshuis*

1209 Nederland moet een republiek worden. Het koningshuis is een ondemocratisch
1210 instituut. De koning heeft nog steeds politieke invloed. Denk aan het ondertekenen
1211 van wetten, het geven van de troonrede en het voorzitten van de Raad van State.
1212 Daarbij worden diverse vrijheden van leden van het koningshuis ingeperkt.
1213 o De rol van de koning wordt ingeperkt tot slechts een ceremoniële functie. Dit
1214 totdat Nederland een republiek wordt.
1215 o De financiën van de koningshuis worden transparanter en duidelijker. Nu is het
1216 voor niemand echt duidelijk hoeveel geld elk lid van het koningshuis waarvoor
1217 krijgt en uit welk potje.
1218 o De leden van het koningshuis krijgen nooit meer geld per jaar aan
1219 belastinggeld dan de Balkenendenorm.
1220 o Het jachtdepartement wordt opgeheven.

1221 *Demonstreren*

1222 Demonstreren is een grondrecht. Het organiseren van demonstraties en
1223 demonstreren zelf moet laagdrempelig blijven.
1224 o Voor kleine demonstraties wordt de aanmeldingsplicht afgeschaft.
1225 o Voor demonstraties naar aanleiding van actuele gebeurtenissen wordt de
1226 aanmeldtermijn van de demonstratie verkort.
1227 o De identificatieplicht bij demonstraties wordt afgeschaft.

1228 **6.3 Een eerlijke rechtsstaat (justitie & veiligheid)**

1229 Een eerlijke rechtsstaat voor iedereen is uitgangspunt. Hierbij moeten mensen altijd
1230 toegang hebben tot een onafhankelijke en onpartijdige rechter, ook met een beperkt
1231 budget. De politie bestaat voor de veiligheid van iedereen en hun opleiding moet
1232 daarop worden afgestemd. Vrijheidsbeperkende maatregelen zoals cameratoezicht
1233 moeten in de regel langs de rechter.

1234 *Veiligheid*

1235 In de Nederlandse samenleving moet iedereen zoveel mogelijk vrij zijn om te doen
1236 wat die wil. Als persoonlijke vrijheid de vrijheden van anderen beperkt, moet worden
1237 opgekomen voor de belangen van de samenleving.
1238 o Hoge kosten en versnelde procedures zijn voor niemand een belemmering om
1239 naar de rechter te stappen.
1240 o Mensen met een beperkt inkomen krijgen hulp bij de voor hen te belopen
1241 rechtsgang.
1242 o Slachtofferhulp krijgt meer prioriteit.

- 1243 ○ Klokkenluiders krijgen meer bescherming.
- 1244 ○ De overheid investeert meer in crisisopvang en begeleiding bij huiselijk
- 1245 geweld.
- 1246 ○ Het verbod op belediging van ambtenaren in functie vervalt. Er wordt
- 1247 onderscheid gemaakt tussen beledigingen van ambtenaren in hun
- 1248 hoedanigheid als ambtenaar en beledigingen van ambtenaren als persoon. Bij
- 1249 belediging van een ambtenaar als persoon wordt dezelfde strafmaat
- 1250 gehanteerd als bij belediging van elke andere persoon.
- 1251 ○ Politieopleidingen worden verbeterd. Agenten krijgen (zowel in opleiding als
- 1252 zo vaak als nodig) trainingen over institutioneel racisme. Onderzoek wijst uit
- 1253 dat om veiligheid te waarborgen meer agenten op straat niet nodig is. Er moet
- 1254 juist worden ingezet op preventie en betere scholing.
- 1255 ○ Cameratoezicht wordt slechts toegestaan na zorgvuldige en onafhankelijke
- 1256 afweging door de rechter. Het maakt immers inbreuk op privacy en mag
- 1257 daarom nergens de norm worden.

7 Vier elkaars verschillen

1258 **Om ieders persoonlijke vrijheid te realiseren, is het noodzakelijk dat de**
1259 **emancipatie van gemarginaliseerde groepen wordt bevorderd en discriminatie**
1260 **en uitsluiting wordt voorkomen en krachtig bestreden. In de samenleving moet**
1261 **iedereen tot bloei komen en zijn/haar/hun identiteit naar eigen wens kunnen**
1262 **uitdrukken en beleven. Emancipatiebeleid moet het realiseren van deze**
1263 **samenleving tot doel hebben.**

7.1 Vrije liefde als jezelf (LHBTIQA+)

1264 PINK! staat voor een wereld waarin iedereen volledig vrij is in hun eigen sekse,
1265 genderidentiteit, genderexpressie, seksuele/romantische geaardheid en relatievorm.
1266 Niet iedereen voelt zich prettig bij de standaarden die de samenleving oplegt op deze
1267 gebieden. Emancipatie van LHBTIQA+'ers stopt niet bij het criminaliseren van
1268 discriminatie op basis van gender, geslacht en seksualiteit. Ook ander beleid is nodig
1269 om vrijheid van sekse, gender, geaardheid en relatievorm te kunnen bewerkstelligen.
1270

- 1271 ○ In Artikel 1 van de Grondwet blijft staan dat discriminatie op grond van gender
1272 en geaardheid niet zijn toegestaan.
- 1273 ○ De Nederlandse overheid bevordert de emancipatie van LHBTIQA+'ers
1274 wereldwijd. Hiervoor oefent de Nederlandse overheid diplomatieke en
1275 economische druk uit op overheden die de rechten en het welzijn van seksuele
1276 minderheden schaden. Nederland werkt hiervoor samen met andere landen
1277 met progressief LHBTIQA+ beleid.
- 1278 ○ Het opereren van geslachtsdelen van kinderen met een vorm van intersekse
1279 vindt enkel plaats wanneer dit medisch noodzakelijk is. Pas wanneer het kind
1280 zelf een geïnformeerde voorkeur kan uiten, worden niet-noodzakelijke
1281 operaties overwogen. Wanneer een kind geboren wordt met een vorm van
1282 intersekse, kan dit gepaard gaan met geslachtsdelen die afwijken van wat
1283 typisch mannelijk of vrouwelijk is. Deze kinderen ondergaan nog vaak operaties
1284 om hun geslachtsdelen te laten aanpassen aan mannelijke of vrouwelijke
1285 norm. Hiervoor is vaak geen medische noodzaak. Dit gaat in tegen de
1286 persoonlijke vrijheid van het kind.
- 1287 ○ Bij geslachtsregistratie in officiële documenten zoals geboorte-akte, paspoort
1288 en rijbewijs kan men kiezen voor een anders/non-binaire optie. Dit is bij wet
1289 vastgelegd.
- 1290 ○ Burgerlijke stand en gender wordt niet opgevraagd waar deze niet relevant is.
- 1291 ○ Organisaties die wel gender registreren, worden verplicht om meer opties dan
1292 man of vrouw aan te bieden.
- 1293 ○ Men kan voor hun burgerlijke stand zelf kiezen tussen de termen 'gescheiden'
1294 en 'ongetrouwd', tenzij het nodig is om dit onderscheid te maken, zoals met
1295 betrekking tot alimentatie.
- 1296 ○ Het samenlevingscontract is omgebouwd naar, of uitgebreid met een
1297 samenwonen- contract. Hierbij hoeft men niet op een adres ingeschreven te zijn.
- 1298 ○ Trouwen biedt geen fiscale voordelen.

- 1299 ○ Voor erfrecht is het niet verplicht om als partner op hetzelfde adres
- 1300 ingeschreven te zijn als de overledene.
- 1301 ○ Partnerregelingen zoals in CAO's zijn ook van toepassing op partners die niet
- 1302 samenwonen met de werknemer.
- 1303 ○ Partnerregelingen zoals in CAO's kunnen voor meerdere partners gelden.
- 1304 ○ Het is mogelijk te trouwen en geregistreerd partnerschap aan te gaan met
- 1305 meer dan een andere persoon.
- 1306 ○ Een kind kan meer dan twee juridische ouders hebben.

1307 **7.2 Samen tegen racisme**

1308 PINK! pleit voor een wereldwijde inclusieve samenleving zonder racisme. In
1309 Nederland hebben mensen van kleur nog altijd systematisch minder kansen dan
1310 witte mensen. Denk hierbij aan discriminatie in het onderwijs, op de arbeidsmarkt, op
1311 de woningmarkt en door politie. Naast directe bestrijding van discriminatie wil PINK!
1312 racisme bestrijden door via inclusief onderwijs aandacht te besteden aan racistische
1313 systemen in Nederland. Ook op internationaal vlak draagt Nederland bij aan racisme.
1314 Nederland is bijvoorbeeld voor een groot deel verantwoordelijk voor de
1315 klimaatproblematiek, die armere landen het hardst treft. Naast dit klimaatracisme
1316 voedt Nederland de uitbuiting van deze armere landen door deelname aan oneerlijke
1317 handelsverdragen en misbruik van goedkope arbeid en grondstoffen. PINK! pleit dus
1318 voor een actieve rol van de Nederlandse staat in het terugdringen van racisme, zowel
1319 in Nederland als wereldwijd.

- 1320 ○ Anoniem solliciteren is de standaard.
- 1321 ○ De politie noteert verplicht de reden voor staandehouding op zogeheten
- 1322 'stopformulieren'. Hiermee wordt etnisch profileren tegengegaan.
- 1323 ○ Geschiedenis over slavernij en het koloniale verleden van Nederland zijn
- 1324 onderdeel van de nationale curricula van basis- en voortgezet onderwijs.
- 1325 ○ Zwarte Piet wordt herkend als een racistische karikatuur en wordt daarom
- 1326 afgeschaft. De overheid houdt hier actief toezicht op bijvoorbeeld door het
- 1327 verwijderen van social media groepen die pro-Zwarte Piet zijn.
- 1328 ○ Keti Koti is een nationale feestdag. Het herdenken van het leed van de slavernij
- 1329 en het vieren van het einde ervan is onderdeel van de Nederlandse cultuur.
- 1330 ○ De Nederlandse regering zet zich in om elke vorm van klimaatracisme tegen
- 1331 te gaan.
- 1332 ○ De Nederlandse regering erkent dat zij historische fouten heeft gemaakt
- 1333 omtrent mensenrechten en het zelfbeschikkingsrecht van West-Papoea's. De
- 1334 regering zet zich actief in om deze rechten van de Papoea's te garanderen. Het
- 1335 Droogleverrapport (An Act of Free Choice) beschrijft de historische fouten die de
- 1336 Nederlandse regering heeft gemaakt. De Nederlands overheid moet ook hier
- 1337 verantwoordelijkheid voor nemen.
- 1338 ○ De Internationale Dag van Inheemse Volkeren is een officiële feestdag in
- 1339 Nederland. Inheemse volkeren over de hele wereld spelen een belangrijke rol
- 1340 in het behoud van natuur en biodiversiteit en zijn een bron van diverse
- 1341 culturele uitingen. Veel inheemse volkeren zijn het slachtoffer van racisme,

1342 armoede en achterstelling door plaatselijke overheden. Met deze feestdag
1343 wordt aandacht gevraagd voor deze inheemse volkeren.

1344 **7.3 Een toegankelijke samenleving**

1345 Mensen met een beperking zijn een diverse groep van mensen in de samenleving.
1346 Vaak wordt nog te weinig rekening gehouden met de verschillende behoeftes en
1347 mogelijkheden van mensen met een beperking. De samenleving is hierdoor niet voor
1348 iedereen even toegankelijk. PINK! staat voor een samenleving waarin iedereen zo
1349 goed mogelijk wordt meegenomen.

- 1350 ○ Het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap wordt strikt
1351 nageleefd. Toegankelijkheid van het openbaar vervoer is hierbij bijzonder
1352 belangrijk.
- 1353 ○ Het weigeren van hulphonden in openbare ruimtes wordt enkel toegestaan als
1354 daarvoor een zwaarwegend belang is.

1355 **7.4 Seksuele vrijheid en veiligheid**

1356 Aandacht voor seksuele intimidatie en geweld groeit de laatste jaren. Nog steeds gaat
1357 de afhandeling van seksuele misdrijven mis. Aangiftes blijven te lang liggen zelfs
1358 wanneer de dader bekend is en slachtoffers worden niet serieus genomen. De
1359 overheid heeft de taak om slachtoffers die zoiets ingrijpends als seksueel geweld
1360 hebben meegemaakt te helpen.

- 1361 ○ Aangiftes van seksueel geweld worden met hoge prioriteit behandeld. Als de
1362 dader al bekend is, wordt deze zo snel mogelijk verhoord om verdere
1363 slachtoffers te voorkomen. Dit geldt ook voor meldingen van seksuele
1364 intimidatie op bijvoorbeeld scholen.
- 1365 ○ De strafrechtelijke definitie van verkrachting omvat naast penetratie zonder
1366 instemming ook gepenetreerd worden zonder instemming. Seksuele
1367 aanranding onder de noemer verkrachting wordt zwaarder bestraft dan
1368 andere vormen van aanranding. Op dit moment is strafrechtelijk alleen sprake
1369 van verkrachting als een slachtoffer gepenetreerd wordt. Mensen die worden
1370 gedwongen anderen te penetreren met hun geslachtsdeel zijn ook slachtoffers
1371 van verkrachting.
- 1372 ○ Het doorslaggevende criterium voor verkrachting wordt gebrek aan
1373 instemming van het slachtoffer. Nu is het nog zo dat het criterium is dat iets
1374 onder dwang gebeurt. Hierbij wordt gerefereerd naar het (kunnen) laten zien
1375 van verwondingen, bijvoorbeeld blauwe plekken. Ook wordt het slachtoffer
1376 vaak gevraagd of deze zich heeft verzet. Het slachtoffer moet zich onterecht
1377 moet verdedigen en verantwoorden.
- 1378 ○ Politie en justitie worden extra geschoold op correct verhoor en vooroordelen
1379 rondom seksueel geweld. In de praktijk komen zowel situaties voor waarin
1380 slachtoffers niet geloofd worden als situaties waarbij valse aangiftes van
1381 aanranding niet herkend worden. Deze situaties hebben ingrijpende gevolgen
1382 voor de betrokkenen.

1383 *Gelijke en integere behandeling van sekswerkers*

1384 Sekswork komt met stigma's gebaseerd op generalisaties en aannames. Het taboe en
1385 slechte imago dat sekswork heeft is onterecht. De overheid moet zorgen dat sekswork
1386 als volwaardig werk wordt gezien en veilig kan worden beoefend. Ook gaat het
1387 uitoefenen van dit beroep niet zonder gevaar. Seksworkers worden makkelijker
1388 blootgesteld aan illegale praktijken zoals afpersing en dwang. Seksworkers worden
1389 zelfs slachtoffer van seksueel geweld. Daarom is het van cruciaal belang dat de
1390 overheid blijft werken aan de veiligheid voor seksworkers.

- 1391 ○ De overheid is verantwoordelijk voor het positief portretteren van seksworkers.
- 1392 ○ De overheid is verantwoordelijk voor het garanderen van de veiligheid van
- 1393 seksworkers en zet zich hiervoor actief in.

8 Internationaal beleid

1394 **De Nederlandse leefwijze mag geen negatieve impact hebben over de grens. Dit**
1395 **is nu wel het geval: Nederland legt beslag op landbouwgronden in andere landen,**
1396 **importeert schaarse grondstoffen en is een zeer vervuilend land. Alles bij elkaar**
1397 **veroorzaakt dit dat binnenkort 70% van de wereldbevolking geen of beperkte**
1398 **toegang heeft tot drinkwater, honderden miljoenen mensen zullen moeten**
1399 **vluchten voor steeds erger wordende natuurrampen en oorlogen veroorzaakt**
1400 **zullen worden door schaarste.**

8.1 Europa

1401 Internationale en Europese samenwerking is belangrijk voor vrede en de aanpak van
1402 klimaat- en milieuproblemen. Bij de Europese Unie schort het alleen nog aan een
1403 solide democratische basis. Dit moet eerst op orde komen voordat de politieke
1404 samenwerking wordt uitgebreid.

- 1406 ○ Het Europees Parlement krijgt meer bevoegdheden. Zolang dit niet het geval
1407 is steunt Nederland geen verdere EU-integratie en treden er geen nieuwe
1408 lidstaten toe.
- 1409 ○ De problemen rond de euro worden niet opgelost door meer macht af te staan
1410 aan de Europese Unie.
- 1411 ○ Nederland draagt niet bij aan het Europees Noodfonds ESM omdat dit meer
1412 macht geeft aan de Europese Unie.
- 1413 ○ Bij belangrijke beslissingen rondom de euro en Europa wordt een raadgevend
1414 referendum georganiseerd.
- 1415 ○ Landen die wat betreft hun financieel beleid niet in de Eurozone passen,
1416 worden uit de EMU begeleid, maar lidstaten die dreigen te bezwijken aan hoge
1417 schulden kunnen geholpen worden met de wederopbouw van hun economie.

8.2 Internationaal milieubeleid

1418 Internationale milieuverdragen worden nu amper nageleefd. De tijd dringt om onze
1419 planeet leefbaar te houden.

- 1421 ○ Landen die zich niet aan klimaatverdragen houden worden voortaan tot orde
1422 geroepen door een nieuw op te richten Internationaal Milieugerechtshof in
1423 Den Haag.
- 1424 ○ In nieuwe klimaatverdragen worden concrete tussendoelen opgenomen.
1425 Nederland gaat voortaan coalities vormen met andere landen om deze
1426 tussendoelen sneller te behalen. Als dit niet lukt houdt Nederland zich alsnog
1427 aan deze voorgestelde tussendoelen, ook als Nederland de enige is.
- 1428 ○ Nederland gaat zich inzetten voor een internationaal quoteringssysteem van
1429 natuurlijke hulpbronnen en stelt harde duurzaamheidseisen voor import en
1430 winning van al onze grondstoffen.

8.3 Ecocide

1431 PINK! staat voor een eco-centrische benadering, waarin de mens onderdeel is van de
1432 natuur en hier niet boven verheven is. Het toevoegen van ecocide aan het Statuut van
1433

1434 Rome beoogt deze zelfde visie te bevorderen. Een internationaal verbod op ecocide
1435 houdt in een internationaal verbod op het ongelimiteerd en onduurzaam gebruik van
1436 de natuur door de mens voor eigen belang.

- 1437 ○ Ecocide wordt toegevoegd aan de misdrijven in het Statuut van Rome, zodat
- 1438 het Internationaal Strafhof voortaan bedrijven of overheidsfunctionarissen die
- 1439 zich schuldig maken aan ecocide kan vervolgen. Ecocide is grootschalige
- 1440 beschadiging, vernietiging of verlies van ecosystemen in een bepaald gebied,
- 1441 in een zodanige mate dat het vreedzaam gebruik van dit gebied door de
- 1442 inwoners ernstig verminderd is of zal worden.

1443 **8.4 Buitenland**

1444 Westerse landen vervuilen het meest, en arme gebieden lijden daar het meest onder.

- 1445 ○ Nederland zorgt voor effectieve oplossingen voor duurzaamheid, onderwijs,
- 1446 gezondheid, kinderrechten en gelijke behandeling van alle genders.
- 1447 ○ Al het Nederlands en Europees beleid wordt getoetst op effecten op
- 1448 menselijke- en niet menselijke-dieren in andere landen.
- 1449 ○ Europese landbouw- en visserijsubsidies en visserijakkoorden worden
- 1450 afgebouwd.
- 1451 ○ Nederland stopt met de import van producten die ten koste gaan van de
- 1452 leefomgeving elders, gepaard gaan met mensenrechtenschending of schade
- 1453 aan dieren berokkenen.
- 1454 ○ Voortaan zal dan 1% van het BNP naar ontwikkelingshulp gaan, en primair
- 1455 gericht zijn op mensen in plaats van Nederlandse bedrijven.
- 1456 ○ Giftige stoffen en afvalproducten worden niet meer naar andere landen
- 1457 geëxporteerd voor verwerking.
- 1458 ○ Systemen voor intensieve landbouw worden niet geëxporteerd en
- 1459 gestimuleerd, in plaats daarvan worden investeringen gedaan in regionale
- 1460 duurzame landbouw.

1461 **8.5 Vluchtelingen**

1462 Wereldwijd bedreigen geweld en structureel onrecht een miljard burgers en deze
1463 conflicten zorgen voor toenemende vluchtelingenstromen. De oorzaak van deze
1464 conflicten is vaak niet alleen religieus en politiek van aard, maar wordt veroorzaakt
1465 door klimaatverandering, water- en voedseltekorten. Wij dragen hieraan bij door
1466 meer te consumeren dan de Aarde aankan, onze landbouwproducten in andere
1467 landen te dumpen en een grote hoeveelheid CO2 uit te stoten.

- 1468 ○ De onderliggende oorzaken die zorgen voor vluchtelingen worden aangepakt.
- 1469 ○ Nederland vangt, zolang de oorzaken van de vluchtelingenstromen niet zijn
- 1470 opgelost, mensen in nood op. Het overgrote deel van de opvang gebeurt in de
- 1471 regio. Door in menswaardige opvang in de regio te investeren, wordt
- 1472 voorkomen dat vluchtelingen zich genoodzaakt voelen om naar Europa te
- 1473 trekken.
- 1474 ○ Voor vluchtelingen in Nederland komen wordt goede opvang verzorgd en ze
- 1475 worden deel van onze samenleving.

- 1476 ○ Vluchtelingen die in Nederland asiel aanvragen krijgen binnen twee jaar
- 1477 uitsluitel over hun verblijfsrecht.
- 1478 ○ Kinderen die in Nederland opgegroeid zijn of al langere tijd in Nederland
- 1479 wonen krijgen een verblijfsvergunning
- 1480 ○ Minderjarige vluchtelingen zonder familie die in Nederland asiel aanvragen
- 1481 krijgen binnen 2 maanden te horen of ze in Nederland mogen blijven. Lukt het
- 1482 de rechter niet binnen die termijn uitspraak te doen krijgen ze automatisch een
- 1483 verblijfsvergunning.
- 1484 ○ Mensen die gevaar lopen in eigen land omwille van geaardheid, religie,
- 1485 etniciteit of politieke alliantie worden niet teruggestuurd naar het land van
- 1486 herkomst.
- 1487 ○ Mensen die buiten hun schuld om Nederland niet kunnen verlaten krijgen
- 1488 opvang en zorg.
- 1489 ○ De Nederlandse regering maakt zich hard voor een mondiale oplossing voor
- 1490 het stijgen van het aantal klimaatvluchtelingen.
- 1491 ○ De overheid vergroot de zichtbaarheid van klimaatvluchtelingen.
- 1492

1493 **8.6 Wereldhandel**

1494 Handel speelt een zeer grote rol in internationale relaties en economische belangen
1495 gaan vaak boven andere belangen. PINK! is het niet met die hiërarchie eens, en wil
1496 dat handelsverdragen en de voorwaarden die de WTO stelt gewijzigd worden zodat
1497 maatschappelijke waarden bepalend worden in de wereldhandel.

- 1498 ○ Andere landen krijgen de mogelijkheid hun markten af te schermen van het
- 1499 wereldtoneel om hun eigen markt en producten te ontwikkelen en bewerken
- 1500 voor export.
- 1501 ○ Landen kunnen kiezen om producten te weigeren als belangen als
- 1502 mensenrechten, dierenrechten en duurzaamheid in het geding zijn. Landen
- 1503 kunnen daarom ook zelf importbeperkingen opstellen voor producten die ten
- 1504 koste van deze belangen gaan.
- 1505 ○ Vrijhandel is zo geen doel op zich, maar een middel voor welzijn.
- 1506 ○ Nederland verzet zich tegen vrijhandelsverdragen, zoals TTIP, die ervoor zorgen
- 1507 dat mens, natuur en milieu onder druk komen te staan.
- 1508 ○ Kinderarbeid en uitbuiting van werknemers worden actief bestreden.
- 1509 ○ Alle landen krijgen invloed op het beleid van het Internationaal Monetair Fonds
- 1510 en de Wereldbank.
- 1511 ○ In onze handelspolitiek moeten we niet handel voor alles laten gaan. Onze
- 1512 handelspolitiek draagt nu namelijk bij aan het in stand houden van regimes die
- 1513 de plaatselijke bevolking onderdrukken.
- 1514 ○ Nederland laat geen handel toe waarbij er onderdrukking plaatsvindt van
- 1515 inheemse volkeren zoals die in West-Papoea, Tibet en de Westelijke Sahara.

1516 **8.7 Defensie**

1517 De primaire taak van de Nederlandse krijgsmacht is de bescherming van het
1518 Nederlands grondgebied. Sinds het einde van de Koude Oorlog kent West-Europa

- 1519 geen existentiële bedreiging. Democratiseringsgolven hebben geleid tot de afname
1520 van de kans op oorlog in Europa. Democratieën voeren immers geen oorlog tegen
1521 elkaar. Naast de continentale vrede is er sprake van een algehele daling van het aantal
1522 oorlogen in de wereld. Defensie- uitgaven als tijdens de Koude Oorlog zijn hiermee
1523 onverdedigbaar geworden. De focus op expeditionair optreden en de krimpende
1524 budgetten hebben er samen toe geleid dat Europese legers hun capaciteit voor
1525 zelfverdediging hebben verwaarloosd. Voor de Krijgsmacht ligt daarom de taak om
1526 deze capaciteit te herstellen met de beschikbare financiële middelen. PINK! roept
1527 daarom op om de krijgsmacht drastisch te hervormen, de operationele
1528 landstrijdkrachten moeten worden teruggebracht naar een omvang die beheersbaar
1529 is voor vreedstijd. Tegelijkertijd moet er worden gestuurd op vergrote mobilisabele
1530 eenheden voor reserves en gevallen van nood. Voor PINK! houdt de taak van de
1531 krijgsmacht niet op bij de eigen veiligheid. Wij staan voor de kwetsbaren. Militairen
1532 die ver van huis hun leven riskeren om anderen te helpen verdienen daarom onze
1533 steun. Ook de handel in wapens vormt een groot probleem.
- 1534 ○ Vredesoperaties van de Verenigde Naties worden alleen gesteund als deze
 - 1535 legitiem, proportioneel en effectief zijn en gericht op een eerlijke verdeling van
 - 1536 de natuurlijke rijkdommen van de Aarde.
 - 1537 ○ Nederland houdt de volledige zeggenschap over haar eigen krijgsmacht.
 - 1538 ○ De leeftijd waarop militairen uitgezonden mogen worden op missie wordt
 - 1539 verhoogd naar 21 jaar.
 - 1540 ○ Nederland zet zich actief in om wapenproblematiek aan banden te leggen,
 - 1541 door zich in te zetten voor wereldwijde regulering van wapenhandel, het
 - 1542 ruimen van landmijnen en clustermunierresten en hulp aan slachtoffers
 - 1543 hiervan, regulering van het gebruik van drones en te werken aan een universeel
 - 1544 verbod op het gebruik van uranium in wapens.
 - 1545 ○ Aanwezige kernwapens worden uit Nederland verwijderd en Nederland schaft
 - 1546 geen JSF-straaljagers aan.
 - 1547 ○ De militairen van Dutchbat III en de nabestaanden van de Val van Srebrenica
 - 1548 krijgen eerherstel en compensatie.
 - 1549 ○ Nederland treedt uit de NAVO.

9 Economie, arbeid & sociale zekerheid

1550 **In de breedste zin van het woord houdt ‘economie’ in wat de mens zich kan**
1551 **veroorloven. Dit geldt ook ten opzichte van het milieu, dieren, het klimaat,**
1552 **toekomstige generaties en mensen in andere landen. In de huidige samenleving**
1553 **is deze betekenis van het woord op een zijspoor beland. Dit door de wens naar**
1554 **alsmaar méer geld en méer groei. De (onomkeerbare) schade die deze wens met**
1555 **zich mee heeft gebracht is onacceptabel. PINK! pleit voor herbezinning en**
1556 **participeren in een duurzame samenleving waar mededogen centraal staat.**

1557 9.1 Een economie die voor ons werkt

1558 Een te krappe definitie van economie wordt nu gehanteerd. Het gaat nu te veel over
1559 winst maken op korte termijn. Dit systeem is niet houdbaar en leidt tot fenomenen
1560 als Earth Overshoot Day. De levering en organisatie van energie kan een stuk groener,
1561 net als het belastingstelsel en de manier waarop de financiële markten zijn ingericht.

1562 *Transitie*

1563 Om problemen voor toekomstige generaties te voorkomen is een transitie naar een
1564 duurzame economie noodzakelijk. De wereld bouwt elk jaar een tekort van 30% op
1565 aan natuurlijk kapitaal. Alle hulpstoffen die de Aarde weer op natuurlijke wijze aanvult,
1566 zijn ruim voor het einde van het jaar al op. Deze dag staat bekend als Earth Overshoot
1567 Day. Net als de overheidsfinanciën moet ook deze ecologische begroting gesloten
1568 worden.

- 1569 ○ Hulpbronnen worden eerlijk over de wereld verdeeld en voldoende wordt
1570 overgelaten voor toekomstige generaties.
- 1571 ○ Het BBP wordt vervangen door het Common Good Product. Hierin staat het
1572 belang van de welvaart van mens, dier, natuur en milieu centraal. Hiermee
1573 wordt het waarborgen van het gemeenschappelijke goed het belangrijkste
1574 doel van de samenleving. De precieze betekenis van het gemeenschappelijke
1575 goed wordt bepaald door de democratische gemeenschap.
- 1576 ○ Het Common Good Product wordt in de praktijk gemeten door middel van een
1577 puntensysteem, waardoor producten en diensten een score krijgen. Hiervoor
1578 wordt de Common Good Balance Sheet gebruikt, waarin de Common Good
1579 Matrix de basis vormt (common good versie 5.0). Aan de hand hiervan wordt de
1580 hoogte van de belasting bepaald. Ethische bedrijven worden beloond met een
1581 lage belasting, waardoor ethische, duurzame en regionale producten die onder
1582 eerlijke omstandigheden geproduceerd zijn goedkoper worden. Ethische
1583 ondernemingen krijgen zo een sterkere positie op de markt en trekken
1584 investeerders aan.
- 1585 ○ In plaats van concurrentie wordt de samenwerking tussen ondernemingen
1586 gestimuleerd. Uit een meta-analyse van 369 studies is naar voren gekomen dat
1587 in 87 procent van de gevallen samenwerking efficiënter werkt dan
1588 concurrentie, doordat het intrinsiek motiveert. Het bewerkstelligt succesvolle
1589 relaties, erkenning, respect, gedeelde doelen en prestaties.

- 1590 ○ Samenwerking tussen ondernemingen wordt beloond met een hogere score
- 1591 op de Common Good Balance Sheet en de daarbij behorende lagere
- 1592 belastingen.
- 1593 ○ De Nederlandse economie wordt geregionaliseerd. Hiermee komt de focus op
- 1594 export te vervallen.
- 1595 ○ Er wordt meer belasting geheven over grondstoffen die een bedreiging
- 1596 vormen voor natuurlijke hulpbronnen of die grote milieueffecten met zich
- 1597 meebrengen. Op consumentenniveau kan deze belasting als BOW (bruto
- 1598 onttrokken waarde) op lange termijn de BTW vervangen. Dit omdat het
- 1599 onvermijdelijk is dat bepaalde grondstoffen schaars worden. Zo bereiden we
- 1600 ons hier op voor.

1601 *Fiscaal*

- 1602 Het belastingstelsel kan een stuk groener. Als milieubelastende activiteiten en
- 1603 producten en het gebruik van schaarse grondstoffen zwaarder worden belast, kan de
- 1604 belasting op arbeid fors omlaag: zo zet het belastingsysteem mensen aan tot een
- 1605 duurzame leef- en productiewijze. Een lagere belasting op arbeid is gunstiger voor
- 1606 het arbeidsklimaat. Door in Nederland en Europa milieuschadelijke subsidies en
- 1607 kortingen af te schaffen kunnen we vijf tot tien miljard euro besparen en worden ook
- 1608 eerlijkere kansen gecreëerd voor duurzame ondernemingen.
- 1609 ○ Belasting op arbeid wordt verlaagd.
 - 1610 ○ Hogere grondstofkosten worden gecompenseerd door lagere arbeidskosten.
 - 1611 Hiermee wordt het principe 'de vervuiler betaalt' in de praktijk gebracht.
 - 1612 ○ Boetes worden inkomensafhankelijk.

1613 *Financiële markten*

- 1614 ○ Als banken in dienst staan van de samenleving, is de kans op crises kleiner.
- 1615 ○ Er komt een groene investeringsbank. Deze is in handen van de overheid en
- 1616 werkt samen met private groene banken.
- 1617 ○ Banken worden gesplitst in nuts- en zakenbanken en hun investeringen
- 1618 worden zichtbaar en worden geen bonussen uitgedeeld.

1619 **9.2 Werken naar een betere toekomst (arbeid)**

1620 *Werk en inkomen*

- 1621 Werkloosheid blijft een probleem. Het toenemende werktempo legt bovendien veel
- 1622 druk op de werkenden.
- 1623 ○ De belasting op arbeid wordt verlaagd. Zo wordt arbeid aantrekkelijker voor
 - 1624 werkgevers (zie ook: fiscaal).
 - 1625 ○ De werkweek wordt korter. Dit leidt tot een betere verdeling van het werk en
 - 1626 waarborgt de mogelijkheid tot vrijwilligerswerk.
 - 1627 ○ Mensen met een baarmoeder hebben recht op menstratieverlof van
 - 1628 maximaal 5 dagen per maand. Dit heeft geen negatieve invloed op hun loon
 - 1629 en carrière.

- 1630 ○ De ontslagbescherming blijft en bij- en herscholing wordt aangemoedigd.
- 1631 ○ De duur van de werkloosheidsuitkering wordt ingekort maar de uitkering
- 1632 wordt wel verhoogd in de eerste maanden.
- 1633 ○ ZZP'ers en flexibelen krijgen toegang tot (collectieve) arbeidsongeschiktheids-
- 1634 en pensioenverzekeringen.
- 1635 ○ De overheid voorziet in postbusadressen voor daklozen.
- 1636 ○ De overheid investeert ruim in schuldhulpverlening en voedselbanken.
- 1637 ○ De overheid investeert in sociale werkplaatsen. In een rechtvaardige
- 1638 samenleving moet iedereen de kans krijgen om talenten te ontwikkelen. Het is
- 1639 onacceptabel als mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische
- 1640 handicap aan de kant komen te staan, terwijl ze vaak onder aangepaste
- 1641 omstandigheden wel gewoon aan het werk kunnen. Sociale werkplaatsen zijn
- 1642 daarom van groot belang.
- 1643 ○ De Participatiewet wordt afgeschaft. Deze leidt er in de praktijk toe dat sociale
- 1644 werkplaatsen dichtgaan en veel jonggehandicapten werkloos worden en in de
- 1645 bijstand terecht komen.

1646 **9.3 Mogelijkheden voor iedereen (sociale zekerheid)**

1647 *Wonen*

- 1648 Voor jongeren is het moeilijk om een betaalbare woning te vinden. Onzekerheden
- 1649 rondom de hypotheekrenteaftrek en strenge voorwaarden belemmeren de
- 1650 koopwoningmarkt en de wachtlijsten voor betaalbare huurwoningen zijn eindeloos.
- 1651 Maatregelen zijn nodig om dit te veranderen.
- 1652 ○ Het wordt mogelijk om een hypotheek af te sluiten met meer dan twee
 - 1653 mensen die geen familie van elkaar zijn.
 - 1654 ○ De hypotheekrenteaftrek over een periode van 30 jaar geleidelijk wordt
 - 1655 afgeschaft. De overdrachtsbelasting wordt per direct afgeschaft.
 - 1656 ○ Boetevrij aflossen van de hypotheekschuld wordt makkelijker gemaakt.
 - 1657 ○ De privatisering van woningcorporaties wordt teruggedraaid. Hiermee wordt
 - 1658 de huurwoningmarkt socialer.
 - 1659 ○ Wie met een goed inkomen een sociale huurwoning bezet, betaalt meer huur.
 - 1660 Tegen malafide verhuur van huizen wordt streng opgetreden. Dit ter
 - 1661 socialisering van de huurwoningmarkt.
 - 1662 ○ Huurders van kamers krijgen recht op huurtoeslag als de huur voldoet aan het
 - 1663 puntensysteem.

1664 *Uitkeringen*

- 1665 Bijstandsuitkeringen worden per individu gebaseerd op het basisbehoeften criterium
- 1666 in plaats van op de samenstelling van het huishouden, de burgerlijke staat of leeftijd.
- 1667 Ongeacht de gezinssituatie ontvangt iedereen een gelijke beloning voor gelijk werk.
- 1668 Er moet meer gelijkheid tussen man en vrouw op de arbeidsmarkt komen. Ook
- 1669 moeten ouders meer ruimte krijgen om voor hun pasgeboren kind te zorgen.
- 1670 ○ De 'Balkenende-norm' wordt uitgebreid naar de semi-publieke sector.

- 1671 o Dezelfde bijstandsuitkering wordt uitgekeerd waarvan de basisbehoeften
- 1672 bekostigd kunnen worden.
- 1673 o De Wajong en WSW blijven een vangnet voor mensen met een beperking. De
- 1674 Wajong blijft dus bestaan.
- 1675 o Kinderbijslag wordt toegevoegd aan het kindgebonden budget. Deze wordt
- 1676 daardoor inkomensafhankelijk. Ter compensatie wordt zowel het
- 1677 uitkeringsbedrag als de maximale inkomensgrens van het kindgebonden
- 1678 budget verhoogd.
- 1679 o De bijdrage voor de kinderopvang blijft.
- 1680 o Betaald zwangerschapsverlof van 6 weken tijdens de zwangerschap blijft
- 1681 gehandhaafd.
- 1682 o Tijdens de bevalling heeft elke ouder recht op betaald verlof. Betaald
- 1683 bevallingsverlof van minstens 10 weken na de bevalling blijft gehandhaafd.
- 1684 Voor de andere ouder(s) komt er een betaald partnerverlof van 8 weken. Dit
- 1685 kan gebruikt worden tijdens het zwangerschaps- en bevallingsverlof van de
- 1686 moeder (dit vervangt het huidige kraam- en partnerverlof).
- 1687 o Elke ouder krijgt recht op 3 maanden onbetaald verlof dat overgedragen kan
- 1688 worden naar een andere ouder.

1689 *Pensioen*

- 1690 Jong en oud moeten eerlijk worden behandeld en pensioenfondsen moeten
- 1691 transparanter en democratischer.
- 1692 o De pensioenleeftijd wordt geleidelijk verhoogd naar 67 in 2030. Wie nu zestig
 - 1693 jaar oud is, kan op diens 65ste met pensioen. Na 45 jaar werken heeft iedereen
 - 1694 recht op pensioen.
 - 1695 o Deelnemers in een pensioen krijgen de keuzevrijheid om niet deel te nemen
 - 1696 aan investeringen in wapens, fossiele brandstoffen en/of bio-industrie.

1697 *Basisinkomen*

- 1698 Het basisinkomen is een onvoorwaardelijk inkomen voor alle burgers. De discussie
- 1699 over het invoeren hiervan is al heel oud, maar actueler dan ooit. Dit idee verdient dan
- 1700 ook serieuze aandacht. In deze wereld voorzien we met steeds minder menskracht in
- 1701 onze behoeften. Dit komt onder andere door robotisering. De aannahme dat iedereen
- 1702 betaald werk moet verrichten om in levensonderhoud te kunnen voorzien is aldus
- 1703 achterhaald.
- 1704 o Het basisinkomen wordt ingevoerd. De staat doet na onderzoek een concreet
 - 1705 voorstel over de invoering hiervan.

10 Technologie voor de toekomst

1706 **Technologische vooruitgang is een constante van de menselijke samenleving.**
1707 **Nieuwe technologieën kunnen bijdragen aan de verbetering van al het leven op**
1708 **aarde. Denk hierbij aan bijvoorbeeld levensreddende medische technologie,**
1709 **duurzame energievoorziening en automatisering van allerlei processen. Ook is**
1710 **alle kennis in de wereld toegankelijker dan ooit door de opkomst van nieuwe**
1711 **communicatiemiddelen. Met deze vooruitgang komt ook het gevaar van misbruik**
1712 **van deze vernieuwingen. Het recht op privacy wordt aangetast door bedrijven,**
1713 **die vaak zonder weten van de consument verdienen persoonlijke data, en**
1714 **overheden, die toegang tot persoonlijke data vragen onder het mom van**
1715 **veiligheid en gemak. PINK! maakt zich hard voor een samenleving waarin**
1716 **technologie een positieve rol speelt, zonder dat dit ten koste gaat van**
1717 **fundamentele burgerrechten.**

1718 **10.1 Baas over je eigen gegevens**

1719 Privacy is een recht dat door de overheid vaak wordt beperkt ter bevordering van de
1720 veiligheid. De noodzaak, proportionaliteit en effectiviteit van deze beperkingen wordt
1721 vaak vooraf niet genoeg aangetoond.

- 1722 ○ Datalekken bij overheid en bedrijven worden gemeld.
- 1723 ○ Systemen die privacy niet kunnen waarborgen worden afgeschaft.
- 1724 ○ De plicht van internetproviders om gegevens van burgers te bewaren voor
1725 inlichtingendiensten wordt afgeschaft.
- 1726 ○ Het opnemen van vingerafdrukken in paspoorten en de centrale database
1727 worden ongedaan gemaakt.
- 1728 ○ Privé-gegevens van vliegtuigpassagiers en informatie van bankafschriften
1729 mogen niet gedeeld worden met andere landen.
- 1730 ○ Er komen strengere normen voor het aftappen van telefoongesprekken.
- 1731 ○ Gemeenten mogen geen persoonsgegevens verstrekken aan kerken en
1732 andere religieuze genootschappen. Hierdoor geven gemeenten een
1733 voorkeursbehandeling aan deze genootschappen en wordt privacy van
1734 burgers ondermijnd.
- 1735 ○ Er komt geen cameratoezicht op andere plekken dan door de rechter
1736 aangewezen risicogebieden.
- 1737 ○ Het briefgeheim geldt ook voor digitale communicatiemiddelen.
- 1738 ○ Elke vorm van digitale berichten encryptie met als doel de vertrouwelijkheid
1739 van het bericht te kunnen waarborgen is volledig toegestaan.
- 1740 ○ Het elektronisch patiëntendossier wordt afgeschaft. Dit dossier bevat meer
1741 gegevens dan noodzakelijk en deze gegevens worden met onnodig veel
1742 patiënten gedeeld. Dit beperkt de privacy van patiënten.
- 1743 ○ Privacy van zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers)
- 1744 ○ Het is erg makkelijk om het adres van een eenmanszaak te vinden in het
1745 handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK). De KvK maakt geen
1746 onderscheid tussen zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) en andere

- 1747 eenmanszaken. Hierdoor zijn privégegevens van mensen die (soms
1748 noodgedwongen) als zzp'er werken makkelijk beschikbaar.
- 1749 o De Kamer van Koophandel (KvK) maakt geen adressen openbaar van
1750 zelfstandige ondernemers zonder personeel (zzp'ers) zonder dat deze
1751 ondernemers hier expliciet toestemming voor hebben gegeven.
- 1752 o De KvK stopt met het doorverkopen van adressen van zzp'ers
- 1753 o Gegevens van eenmanszaken die zijn uitgeschreven bij de KvK worden
1754 verwijderd.

1755 **10.2 Vrijheid in een digitale wereld**

1756 Vrije en toegankelijke informatie voor iedereen zijn van groot belang in onze
1757 maatschappij. Censuur van informatie belemmert deze toegankelijkheid van
1758 informatie. PINK zet zich daarom in voor een digitale wereld waarin publieke
1759 informatie toegankelijk blijft, met waarborgen van individuele privacy.

- 1760 o Informatie van overheidsdiensten en bedrijven die met publiek geld worden
1761 gefinancierd, wordt publiek toegankelijk.
- 1762 o Internetproviders mogen legale informatie niet beperken
- 1763 o Het verbod op het downloaden van auteursrechtelijk beschermd materiaal
1764 wordt opgeheven. Handhaving van dit verbod beperkt vrije
1765 informatievoorziening en schendt het recht op privacy.
- 1766 o Alternatieve distributiemethodes die auteurs belonen voor hun werk worden
1767 onderzocht en gestimuleerd.
- 1768 o Nederland zet zich in tegen Europese internetcensuur.